

AREGCEL

XX. V. FOLYAM 33. SZÁM

Főszerkesztő: LÁZÁR MIKLÓS

BUDAPEST, 1947 AUGUSZTUS 16

Vasárnap fellángolt a választási harc!

Debrecenben paradicsom-csatát vívtak

A mai vasárnapon, két héttel a magyar nép jövőjére döntő szavazás előtt, teljes erővel fellángolt a választási harc országsszerte. Úgy Nagy-Budapesten, mint a többi választókerületben a benyújtott jelölési listák túlnyomó többségét elfogadták, meglepetések és izgalmak nem is a listák, de az azokon szereplő egyes nevek törlése miatt voltak. Ezen a vasárnapon már hevítebb volt az 1500 politikai gyűlés tömeghangulata, nem egy helyen rendezvényekre került sor. Ezek szerint Nagy-Budapest tiz párt veszi fel a küzdelmet, a vidéki választókerületekben mindenhol nyelékilenc politikai párt indul a szavazatokért.

Tiz párt országos lajstroma!

A Magyar Közlöny vasárnapi számában közzétette a pártok országos lajstromait, amelyek vezetői sorszámaik szerint ezek: 1. Magyar Kommunista Párt. (Rákosi Mátyás, Rajk László, Gerő Ernő, Dúgei Imre, Szobek András, Házi Árpád, Ott Károly, Kállai Gyula, dr. Orbán László, dr. Andics Erzsébet.) 2. Független Kisgazdapárt. (Dobi István, Imptom Ferenc, Szabó Árpád, Szentiványi Lajos, Filó Sámuel, Barcs Sándor, Kiss Gergely, dr. Cseh-Szombathy László, Rác Lajos, Dancs József.) 3. Szociáldemokrata Párt. (Szakasits Árpád, Böhm Vilmos, Kéthly Anna, Ries István, Rónai Sándor, Bán Antal, Marosán György, Kisházi Ödön, Buchinger Manó, Justus Pál.) 4. Nemzeti Parasztpárt. (B. Farkas Ferenc, Szabó Pál, Illyés Gyula, Tóth Endre, Borsos Sándor, Szücs Ferenc, Horváth István, Pál József, Vas Antal, Varju Ákos.) 5. Keresztény Női Tábor. (Schlachta Margit, dr. Gróh József, Veress Anna, Kéri Nándor, Balázs M. Benedikta, Romvári Ilés, Bekor Erzsébet, Palágyi M. Natália, Leszkay Irén, dr. Varga Endre.) 6. Demokrata Néppárt. (Dr. Bálint Sándor, dr. Barankovics István, dr. Eckhardt Sándor, dr. Mihelics Vid, dr. Eszterhás György, dr. Varga László, Rónay György, Ugrin József, Kovács László, dr. Farkas György.) 7. Magyar Függetlenségi Párt. (Zsedényi Béla, Dálnoki Miklós Béla, Rác Gábor, Erdy Sándor, Hegyemegi Kiss Pálné, Gertner József, Vándor Ferenc, Acsay Tihamér, Nagy Szedor István, Hódy György.) 8. Magyar Radikális Párt. (Dr. Csécsy Imre, Peyer Károly, dr. Kende Zsigmond, dr. Györki Imre, dr. Halász Aladár, Pozsgay Gyula, dr. Zoványi Jenő, Perge Sándor, Wesselényi Miklós, Márfy Ödön.) 9. Független Magyar Demokrata (Balogh) Párt. (Parragi György, Kovács Imre, dr. P. Ábrahám Dezső, dr. Lukács

Vilmos, dr. Szücs Iván, Kunszery Gyula, dr. Dénes István, Sz. Szabó Pál, dr. Nagy László, Kuhinka Gyula.) 10. Polgári Demokratapárt. (Rupert Rezső, Bródy Ernő, Kabakovits József, Gál Imre, Gorzó Nándor, dr. Vészy Mátyás, Orley Zoltán, Ország József, Balassa Miklós, dr. Bakonyi Péter.)

Nagy-Budapest listavezetői:

pártok szerint a következők: 1. Magyar Kommunista Párt: Rákosi Mátyás, Rajk László, Gerő Ernő, Kádár János, Kossa István, Vas Zoltán; 2. Független Kisgazda-, Földműves- és Polgári Párt: Dinnyés Lajos, Bognár József, dr.

Pongrácz Aladár, Katona Jenő, Bereczky Albert, dr. Pesta László, Gyömrei Sándor; 3. Szociáldemokrata Párt: Szakasits Árpád, Böhm Vilmos, Kéthly Anna, Ries István, Marosán György, Bán Antal, Rónai Sándor, Kisházi Ödön, Bechtler Péter; 4. Nemzeti Parasztpárt: Veres Péter, B. Farkas Ferenc, Kovács Máthé, Vass Antal, Molnár József, Agárdi János, Bihari László, Sebestyén László Pál; 5. Polgári Demokrata Párt: Supka Géza, Bródy Ernő, Ruppert Rezső, Kabakovics József, Vészi Mátyás, Gorzó Nándor, dr. Horváth Boldizsár, Haypál Béla; 6. Keresztény női tábor: Schlachta Margit, dr. Varga Endre, Veress Anna, dr.

Grooh József, Romváry Ilés, Szabó Jenő; 7. Magyar Radikális Párt: Peyer Károly, Zsolt Béla, Szekeres János, Kende Zsigmond, Halász Aladár, Györki Imre; 8. Független Magyar Demokrata (Balogh) Párt: Parragi György, Kovács Imre, dr. Szücs Iván, Kunszery Gyula, Vértés István; 9. Magyar Függetlenségi Párt: Pfeiffer Zoltán, Zsedényi Béla, Moór Gyula, Vásáry József, Hegyemegi Kiss Pál, Futó Dezső, Pásztor Tamás, Dálnoki Miklós Béla, B. Szabó István; 10. Demokrata Néppárt: Dr. Barankovics István, Eckhardt Sándor, dr. Vargha László, Rónay György, dr. Eszterhás György és Mihelics Vid.

letlenül lesújtson ezekre a politikai sárásokra és érvényt szerezzen a demokrácia törvényeinek. A kérdés fel van adva:

velünk, vagy ellenünk!

Aki velünk akar jönni, velünk akar dolgozni — függetlenül politikai pártállásától —, őszinte jobbot nyújtunk felé. De akik akárcsak is csomót keresnek, akadékoskodnak, de nem dolgoznak, vagy pedig lelkiismeretlenül a dolgozók verejtékén keresztül harácsiokat össze jövedelmeket, azokkal szemben kérelhetetlenül fogja érvényesíteni erejét a magyar demokrácia. Vegyük tudomásul, hogy

a reakció édestestvére a korrupciónak

és a magyar kormányzás nem tűrheti el, hogy amíg mások — száz-ek és milliók — áldozatot vállalva a legminimálisabb bérért dolgoznak, ugyanakkor legyen egy lenni a magyar dolgozóknak. Félre az útból mindazokkal, akik a munkásság és a parasztság közé éket akarnak verni, mert a kormányzat gondoskodni fog róla, hogy az ilyen kísérleteket már csirákban elfojtsa. Az értelmiség szerves bekapcsolása e nagy munkába adva van, mert miként ellensége a demokráciának az, aki éket akar verni a munkásság és parasztság közé,

ellenség az is, aki azt hirdeti, hogy az értelmiségre nincs szükség.

A stabilizációban az államháztartási mérleg hónapról-hónapra javuló irányzatot mutat. Márciusban 344 millió kiadással szemben 345 millió bevétel mutatkozott, májusban 329 millió kiadással szemben 350 millió a bevétel. A bankjegyforgalom a stabilizáció első évében 1,6 milliárd forintra emelkedett, ami még mindig alatta van a megengedhető keretnek. A gazdasági fejlődés harmadik szakasza, most augusztus 1-ével kezdődött, amikor megindítottuk

a hároméves tervet.

Ez közel

havi 150 millió beruházást jelent,

ami az ország gazdasági megerősödését szolgálja, de amelynek a pénzügyi fedezet előteremtése nem könnyű feladat.

A hároméves tervet maradéktalanul csakis úgy tudjuk szolgáltatni, ha a tehetősebb rétegek újabb anyagi megerősödését vállalnak, ha az egész ország közreműködik a hároméves terv végrehajtásában és elfojtunk minden olyan törekvést, amely a stabilizáció ellen dolgozik.

Dinnyés miniszterelnök:

„Ha voltak hibák és egyéni túlkapások, a törvény alapján reparálni fogjuk!”

Mindössze 300.000 szavazati jogot kell felülvizsgálni!

Pécs, augusztus 17.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A Kisgazdapárt vasárnapi dunántúli seregszemléjére, amelyen három vármegye népe vett részt, szombaton repülőgépen megérkezett Dinnyés Lajos miniszterelnök, Radványi vezérkari ezredes és Major Béla miniszteri tanácsos kíséretében. A város és a vármegye, a pártok vezetői a „Kikelet”-szállóban vacsorán vet-

tek részt a miniszterelnökkel együtt.

Vasárnap délelőtt a pécsi Széchenyi-ter szűknek bizonyult az óriási közönség befogadására.

Hangszórók továbbították a miniszterelnök beszédét a szomszédos utcák felé, ahol sűrű tömegekben azok sorakoztak fel, akik már nem juthattak a tere. Köszér Nándor megnyitója után

Dinnyés miniszterelnök kezdte meg beszédét.

— Fontos állomáshoz érkezik a magyar nép augusztus 31-ével — kezdte beszédét a miniszterelnök —, mikor az urnák elé járul, hogy leadja szavazatát. Nem kétséges, hogy a választások összesített eredménye a demokráciát erősíti meg a reakcióval szemben. A választási agitáció, a helyzet komolyságához mérten, mindezt megőrizte méltóságát, higgadtságát, mentes volt minden zavaró momentumtól, mert

minden felelőtlen kijelentés, rendezavarás, csak a nemzet erejének szétforgácsolását eredményezné, veszélyeztetné a termelő munka folytonosságát és így óriási károkat jelentene az ország újjáépítésének.

A politikai élet irányítóinak nincs más kötelessége, mint minden erejükkel segítsenek olyan megélhetési lehetőséget teremteni és biztosítani, amely a magyar parasztság, munkásság és értelmiség életművét jellemeli.

Egyéni politikai érdekeket, vagy mandátumot hajhászó

politikai korteseknek el kell tünniük nemcsak a közélet színteréről, hanem a választási agitációból is,

mert ma minden egyéni érdeknek el kell törpülni a magyarság millióinak és a magyar demokrácia egyetemes érdekei előtt. Annak az új korszaknak, amelyre a magyar nép rátért, csak az lehet a feladata, hogy a múlt minden hibáitól megtisztulva dolgozzon, erősítse a demokráciát,

mindenki számára biztosítva az ember jogait

s a romok helyén felépítse új demokratikus hazánkat.

A Független Kisgazdapárt, amikor a Függetlenségi Frontba tömörült pártokkal együtt a választási harc helyett a választási szövetséget vállalta, politikai felelősségérzetének adott kifejezést.

A reakció szövartó propagandája és a zuttogó keltők természetesen megpróbálták most is érvényesülni, azonban hiába.

Azok a tömegek, amelyek 1930 óta

zászlóink alatt sorakoztak, megértették az idők szavát, megértették a Független Kisgazdapárt vezetőségének intencióját és tudatában vannak annak, hogy ez a párt szövetség semmiképpen sem befolyásolja a pártok teljes önállóságát, amely eddig is meg volt, meg van és meg is lesz ezután is.

A választási eredménytől függetlenül a koalíciót a jövő nagy feladatainak érdekében továbbra is fenn kell tartani.

mert a jelenlegi nehéz körülmények között egy párt sem vállalhatja a felelősséget a hároméves terv keretén belül történő szellemi és fizikai újjáépítés megvalósításáért. Hogy a koalíció helyes utakon járt, azt a felszabadulás óta eltelt idők igazolták. Parasztságunk a földreform során birtokába jutott földeket az utolsó talpalatnyi helyig bevetette, sőt

vetésterületünk túlhaladja az 1938-as területet.

Munkásságunk jóformán a semmiből építette újjá a gyárakat és kezdte meg a termelést, bányászainknak oly ragyogó a teljesítménye, hogy lehetővé vált

az ipari termelés fokozása.

Es dacára ezen eredményeknek, ma is vannak soraink között, akik nem tudják vagy nem akarják értékelni ezt a nagy munkát,

botorul és aljasul csak kritizálnak,

de egy szavuk sincs, mellyel elismernék a nagy eredményeket. A magyar demokrácia azonban most már van olyan erős, hogy kímé-

ÁRA 1 FORINT

Különösen hangsúlyozni kell a betétfelújítás jelentőségét. A stabilizáció első időszakában a betétek havi emelkedése 70 millió felett mozgott. A kormány megmutatta, hogy van ereje a stabilizáció fenntartására és beigazolódott az is, hogy

az ország gazdasági lehetőségei a szükséges mértékben megújultak, és a gazdasági egyensúlyozott fejlődést tudnak biztosítani.

Nem volt könnyű eljutni odáig, ahol vagyunk! De nem kétségek a feladatokat, amelyek előtt állunk. Ezeket a feladatokat meg kell és meg fogjuk oldani.

Óvva intek mindenkit attól,

hogy minden gazdasági kérdést az állam terhére akarjon megoldani,

mert vegyük tudomásul, hogy az állam most már mi vagyunk és mindazon terheket, melyek az államháztartásra hárulnak, azt nekünk, a mi adóállományunkból kell megfizetni.

Takarékoskodni kell tehát a kormányzatnak minden téren; féltő gondossággal kell ügyelni, hogy a magyar dolgozók adóállományai csak a legszükségesebb célokra fordíthatóak és minden olyan területen, ahol szükségesnek mutatkozik és megtakarítást lehet elérni, azt

végre kell hajtani, hogy minden erőnkkel biztosítsuk az államháztartás egyensúlyát.

A kormány a magántulajdon elve alapján áll. Az ezeréves nagy per eldől: a parasztság hozzájutott ahhoz a földhöz, amelyért évszázadokon keresztül — kezdve Dózsa Györgytől napjainkig — folytatta a maga szabadságharcát. „Az én házam, az én várom!” nemcsak jelszó a magyar nép életében, hanem élő valóság is. Jelenti azt a hallatlan nagy erőt, amely úgy oda kötelezi ma is parasztságunkat a földhöz, hogy onnan nem tudja, de nem is akarja senki elmozdítani.

déglő udvarán már beszéltem Pécs és Baranya közönségéhez és akkori beszédemben azt mondtam, hogy minden nehézségek dacára becsülettel, hűséggel és hittel

Eröss János közellátásügyi miniszter

szólt.

— Hetek vagy hónapok választásnak el bennünket — mondotta a miniszter — a békeszerződés ratifikációjától és az állami szuverenitásunk visszaszerzésétől. Nagy kérdést kell tehát most eldöntenie a magyar népnek:

A polgári demokrácia útján akarja-e a jövőjét kiépíteni, vagy pedig a marxi kollektívizmussal akarja-e haladni?

Erről kell most döntenie, de hozzátehetem, hogy minden pártnak a végcélja ugyanaz: a magyar nép felemelése, — az eszközök és a

szerepük és szolgáljuk a demokráciát.

A miniszterelnök tapssal és éljenzéssel fogadott hatalmas beszéde után

módszerek azonban eltérőek.

Mi a polgári demokrácia útján akarjuk a magyar népet felemelni.

Meg akarjuk szüntetni a mezőgazdasági, az értelmi és az ipari proletariátust, fel akarjuk emelni a polgári színvonalra az egész magyar népet. A Kiszgazdapárt nem osztálypárt és amikor munkásegységéről beszélnek, mi azt mondjuk: magyar egységet, az egész magyar népet akarjuk összehozni egyforma jogokkal és egyforma kötelességekkel.

A választói névjegyzékek

A választások során sok szó esik arról, hogy a választói névjegyzékek összehasonlítását kapcsolatban

olyan nagyarányú kihagyások vannak, hogy az a választók egynek részét fosztja meg szavazati jogától.

Előjáróban le kell szögezmem, hogy ha az összeírásnál voltak hibák és egyéni túlkapások, — mint ahogy voltak — azokat a törvény alapján reparálni fogjuk, mert tudatában vagyunk annak, hogy a legszembetűnőbb polgári jogok egyike: a választói jog.

A legutóbbi jelentések szerint a mostani választói névjegyzékben 5.293.987 szavazatra jogosult vétett fel.

tehető. Ezeknek a száma a felszólamlások során lényegesen csökkenni fog.

Az 1945-ös választásoknál a névjegyzékekben 5.164.661 választó szerepelt. Tehát már eddig is 129.326 szavazóval van több, mint volt 1945-ben. Részletezve a felveteket és kizártakat, választókerületenként következők a számadatok:

A választásokon induló pártok egyes szónokai, valószínűleg más mondanivaló vagy program hiányában: személyeskednek, gúnyos és lekicsinyelő kifejezéseket tesznek, elsősorban a Független Kiszgazdapárt, a Független Kiszgazdapárt mindenkinek tisztelt politikai fel-fogását és pártállását. Azonban különösképpen tartjuk, hogy nagyobb-részt éppen azok kritizálnak, akik az elmúlt két esztendő alatt vagy döntő szerepet játszottak a Kiszgazdapárt életében vagy vele együtt dolgoztak.

A Független Kiszgazdapárt töretlenül megy tovább azon az úton, amelyen eddig is ment, szolgálva a demokráciát, az újjáépítést és a magyarság egyetemes nagy érdekeit.

Tudjuk hogy a koalícióban lévő pártok között voltak, vannak és lesznek elvi különbségek, de a közös, nagy nemzeti célok eléréséért mindannyian dolgozunk és ez határozta meg a múltban és határozza meg parancsolólag együttműködésünket a jövőben is.

Az ellenzéki kis pártok választási agitációik során a választást, mindannyiunk szent hitét, a napi politika porondjára hozták le.

Felelősségem teljes tudatában kijelentem, hogy a Független Kiszgazdapárt és valamennyi demokratikus párt megbecsüléssel tekint minden hívő, vallás és egyház felé és biztosítja az egyházak teljes függetlenségét és szabadságát a amennyire az anyagi lehetőségek megengedik, az egyházaknak már is segítségére sietett a kormányzat, a hároméves terv keretében pedig mindent el fogunk követni, hogy a háború és a németesség által lebombázott templomok mielőbb felépíttessenek, hogy az Úr minden hajléka népünk rendelkezésére álljon.

A külpolitika terén a kossuthi külpolitikát követi a kormányzat,

aki egy évszázad előtt hirdette, hogy a Dunamedence népeinek egy nagy és osztatlan gazdasági és politikai egységbe kell kovácsolódnia.

Egy évszázad múlva vált most valóra Kossuth elgondolása. A kormányzatnak főfeladata a legteljesebb békében és együttműködésben élni demokratikus szomszédjaival és a nagyhatalmak közül elsősorban a Szovjet-Unióval, amely nemcsak szomszédunk, hanem felszabadítónk is volt és amelynek népei súlyos vér és anyagi áldozatokat hoztak, hogy megszabaduljunk a faszizmus rabláncától. A többi nagyhatalommal, Amerika, Anglia és Franciaországgal is a legteljesebb békében és együttműködésben kívánunk élni és mindent elkövetünk, hogy a távolság dacára, kapcsolataink minél tökéletesebbek, egészségesebbek legyenek.

Tíz év előtt, a legnehezebb körülmények között, eldugott ven-

Szekszárd, aug. 17.

Bárános Károly földművelésügyi miniszter, a Kiszgazdapárt listavezetője, 3 napos látogatásra Tolna megyébe utazott. A minisztert Padányi Gyulász Béla fogadta. A sorozatos gazdaértekezleteken kiderült, hogy minden helyi gazda-probléma egyúttal országos jelentőségű is.

Ami itt fáj, az fáj a Tiszántúlon is!

A miniszter elmondotta, hogy a földbirtokreform forradalmi átalakulás volt. Ha nagyobb is ma a

vetésterület, mint az utolsó harminc évben, természetünk még alacsony. Az a célunk, hogy a minisztérium emeljük. A miniszter arra a felszólalásra, hogy agitátorok hirdetik a vidéken, hogy a földet az ő pártjuk adta, azt válaszolta, hogy

a föld a nemzeté.

Pakson Bárános felhívta a figyelmet arra, hagyjon fel a parasztság a régi fegyverével, a politikai passzivitással, mert ma tettek van szükség, bátor kiállásra. Ugyanilyen értelemben szólalt fel Tolnában is.

A Kiszgazdapárt kőbányai gyűlésén Katona Jenő élesen támadta Balogh Istvánt

Kőbányán nagyszámú hallgatóság előtt Katona Jenő a Kiszgazdapárt listavezetője megállapította, hogy a Kiszgazdapárt ma is azt akarja, amit 15 év előtt: minden politikai és gazdasági hatalom legyen a magyar népé! Nincs hatalom, amely a

650.000 Földbegtökerezett Jánosból Földnélküli Jánost csinálhat.

Ezután rendkívül éles hangon támadta Balogh Istvánt, akit Nagy Ferenc Dréhr Imrének nevezett. Balogh államtitkár — mondotta Katona Jenő, — a kisebbségi alaptól 200.000 forintot tulajdonított el, amiért a miniszterelnökség kénytelen lesz bűnvádi feljelentést tenni ellene. Megkérdem a nyilvánosság előtt, hogyan jutott Balogh rózsadombi luxusvillájához, Eötvös-utcai fő-

úri lakosztályához és a leányfalusi nyaralójához? Vajjon réa nem vonatkozik a lakásrendelet? (Katona beszédét itt a hallgatóság köréből néhányan megzavarni igyekeztek, de izgalmas szöcsaták után tovább zavartalanul folyt a gyűlés.) A Kiszgazdapárt — fejezte be beszédét Katona, —

a legerőteljesebben áll a magántulajdon és az egyéni kezdeményezés alapján addig, amíg a kisemberek becsültes munkával megszerzett vagyongajáról van szó,

de híve a bankok és nagyüzemek államosításának és ellensége a kartellek kizsákmányoló politikájának. — A béke pártja akarunk lenni szomszédaink felé éppen úgy, mint a világhatalmak felé, de a belpolitikában is a többi pártok felé!

A Radikális Párt viharos nagygyűlése Debrecenben

Debrecen, aug. 17.

(A Reggel tudóstírójának telefonjelentése.) A Radikális Párt szombat délután nagy hallgatóság előtt a Bika-szálló előtti téren tartotta meg első nagygyűlését, amelyen Peyer Károly és Györki Imre beszéltek. Amikor Györki a Bika-szálló ablakából beszélni kezdett a mikrofonba,

a gyűlésen megjelent rendezvények állandó kiállásokkal zavarták a szónokot, majd záptojást és paradicsomot dobtak az ablakba.

Györki visszavonult az ablaktól és mlután a mikrofont a szobában szerelték fel, onnan mondta el beszédét. Így

a tömeg nem látta a szónokot, a hangszórón ellenben hallhatta a beszédet.

Györki és Peyer éles bíráló hangot ütöttek meg a szociáldemokrata párt mai vezetősége ellen. Az izgalmas hangulatban lefolyt nagygyűlés után a közönség a Himnuszot, majd az Internacionálét énekelte.

— „Hidy Franciska operaénekesnő második szerencsétlenül járt felesége egy hévízi vendéglősnek” címmel megírtuk, hogy a szerencsétlenül járt nagytehetségű szegedi operaénekesnő Pócza Sándor hévízi vendéglős második felesége A Reggel-t megkérték annak közlésére, hogy Hidy Franciska első felesége volt Pócza Sándornak: az ismert hévízi vendéglős múlt év november 24-én vette nőül. Pócza-nak egyébként semmiféle hozzátartozója nem fulladt bele a hévíz-tóba.

Éppen tegnap kaptam értesítést arról, hogy az egyik budapesti kerületben a felszólalók 52%-a visszakarta szavazati jogát.

Ne döntsenek demokráciánk, népünk sorsa felett azok, akik már egyszer a sír szélére vitték a nemzetet és dolgozóink, parasztságunk szíveit küldték egy idegen és céltalan háború vágóhídjára. Felesleges tehát ezzel a kérdéssel ok és alap nélkül izgatni a közvéleményt, agitálni pártpolitikai szempontból, mert a fenti számadatok

mindennél többet beszélnek. De ezenfelül bizonyítják és igazolják, hogy

a kormányzat a választói törvényt ezen a téren is nemcsak betartja, hanem betartatja. A politikai pártoknak is kötelességük, hogy az agitáció folyamán ezt a kérdést tárgyilagosan kezeljék.

„A választás hű tükre lesz a népakaratnak“

A választójogi törvény biztosította a szavazásra jogosultaknak a választójogot, tehát mindenki éljen

is vele, mert ez nemcsak egyéni kötelessége, hanem kötelessége a nemzettel és a demokráciával szemben is.

A Függetlenségi Frontba Tömörült Pártok egyik a fentiek keresztülvitelében és végrehajtásában és nincs az a reakciós erő, amely megakadályozná, hogy e választás ne hű tükre legyen a nép akaratának.

Miként említettem, a választásokon a Függetlenségi Fronton kívül álló pártok is indulnak. Ez a tény maga is bizonyítja, hogy a kormányzat a választójogi törvényt komolyan értelmezi és így nem lehet beszélni elnyomásról vagy

erőszakról. Előre láthatólag

a függetlenségi front négy pártján kívül még öt párt indul a választásokon, ami ékes bizonyítéka a kormány korrekt állásponjtjának.

TUDJA ON HOL A SEMMELWEIS-UTCA? AHOL PRECÍZ SZEMÜVEGET KÉSZÍTENEK GYIMESI OPTIKA BELVÁROS SEMMELWEIS-U. 8.

BAZSÓ ING hozott anyagból is készül. Baross-utca 66-68. Telefon: 138-988

3 ÉVES TERV árai: 3 órán belül 2 drb igazolvány kép 10.- 2 drb útlevelekép 10.- 1 drb minta lev lap 10.- FOTO PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

Végre itt a csendrendelet:

jó lesz einémítani a „kipuffogó“-kat és az ordító rádiót!

Csendzavarás: 15 napi elzárás

A belügyminiszter rendeletet adott ki a városok és községek csendjének biztosítása érdekében. Városok és községek lakott területén levő nyilvános helyen, de a közönség által megközelíthető minden helyen is, bérházak folyosóin, lépcsőházaiban és udvarán a nyugalomra zavarólag ható zajt okozni tilos. A rendelet szerint tilalomba ütközik hangos reklámkészüléknek engedély nélküli használata, nyitott ablak mellett rádiózni, zenélni, énekelni, jeget, szemet törni, fát fűrészelni vagy aprítani, árucikket és sajtóterméket ordítással kínálgatni, az utcán lármás játékokat üzni (pl. labdarugás és görkorcsolyázás), nyikorgó kerékekkel közlekedni, általában akár emberi hanggal, akár hangszerrel a közönséget zavarni. Nem felel meg a rendelet a tekejátékokról sem, amelyet akkor szabad csak üzeni, ha a tekepálya környékén 500 méter körzetben lakott terület nincs. A csendrendelet este 10 órától reggel 7 óráig tartó időre szól, ebben az időben lakott területen zajos munkát csak elkerülhetetlen szükség esetén szabad elvégezni. Aki a rendelet ellen vét, kihágást követ el és 15 napig terjedő elzárással büntetendő.

Szakadékba zuhant

az egri serpentinről

egy amerikai autó: három sebesült!

Vasárnapra virradó éjszaka súlyos szerencsétlenség történt azon a serpentin-úton, amely Egerből Miskolc felé vezet. Egy amerikai rendszámú gépkocsi Eger felől az Iha-torras felé haladva, lezuhant a szerpentin-út mentén húzódó 20 méter mély szakadékba. John E. Worth amerikai főhadnagy jobb alsó lábára összeroncsolódott és az amerikai tiszt több helyen csonttörést is szenvedett, míg Vásárhelyi István, a lilafüredi hálkeltető állomás vezetője bordatöréssel és helyi zúzódásokkal került kórházba, s zúzódásokat szenvedett a hálkeltető állomás asszisztens-nője is. A gépkocsit vezető amerikai hadnagy sértetlen maradt. A sebesültek közül, akiket a diósgyőri kórházba szállítottak, legsúlyosabb Vásárhelyi István állapota.

Vasárnap megérkezett a diósgyőri vasgyár kórházába a szerencsétlenül járt gépkocsistások betegágyához az amerikai követésig orvosa is, aki megállapította, hogy Worth főhadnagy és Vásárhelyi István túl van az életveszélyen.

Két nyilas gonosztevőt keresnek:

Hain Péter pribékjét és Mecsér András „jobbkezét“

Szombaton elfogatóparancsot adott ki Donner Tibor népügyész Csomós Sándor volt detektív és Czeiner Gyula, Mecsér András egykori titkára ellen. Csomós, a véresemlekkü svábhegyi

magyar Gestapo egyik „tevékeny“ tagja volt,

Hain Péter pribékje. Egész nyomozáspartot irányított, ültöztette a kezére jutott szerencsétleneket, de elsősorban — az értékeiket vette el és a lakásukat fosztotta ki! Hajdu Lajosné Rakovszky Anna festőművésznő lakását és pénzjét is kirabolta, közben — úgy

mellékesen! — a szenespincéből elzsákmányolta Fazekas János dr. közigazgatási bíró minden értékét is. Czeiner Gyula és egész családja Szálasi híve volt. Ő maga Mecsér András titkára. A nyilaspárt Czeiner leányát rendelte ki Szálasi főpolgármestere, Dorogi Farkas Akos mellé, ő maga pedig

Mecsér András „jobbkeze“ volt.

Czeiner az ostrom előtt nyugatra szökött, majd visszazivárgott. Zalaegerszegen azt az utasítást kapta, hogy jelentkezék Budapestben, a politikai rendőrségnél, de egyáltalán nem követte az utasítást, hanem hivatalos rendőrségi pecsétet lopott és annak a felhasználásával olyan iratokat gyártott, amelyekkel két évig bujkált. Mikor megtudta, hogy megint nyomában vannak,

újra megszökött

és Ausztrián keresztül Nyugat-Németország felé tart. Az ügyészség elküldte a körözőlevelet az összes európai államok rendőrségének, így a Németországot meg szálló katonai erők parancsnokságainak is.

— A lengyel Gdynia kikötőjének magyar gyár készíti a darukat. A Ganz-gyár hatalmas megrendeléshez jut rövidesen. A lengyel kormány ugyanis elhatározta, hogy Gdynia kikötője részére 15 darut szerez. A darukat a Ganz-gyárban akarja megrendelni, a lengyelek a darukért kocszot szállítanak, ami tudvalevőleg nélkülözhetetlen az acéltermelésnél.

Kézre kerültek a Csaba-utcai rendőrgyilkosok?

Vasárnap délelőtt keményen vallatták a főkapitányságon Takács János és Varga Lajos „hivatásos“ falbontó betörőket, akiket hosszú nyomozás után sikerült elfogni. Miután a két „profi“ posta- és gyógyszerértárlásban „specialista“, beidézték a Csaba-utcai gyógyszer-tulajdonosát is, akinek a patikáját hetekkel ezelőtt szintén kifosztották és amikor zsákmányukkal távoztak, az őket üldöző Horváth III. János rendőrt agyonlőtték. A főkapitányságon az a gyanú,

hogy a Csaba-utcai gyógyszer-tárlást és

a rendőrgyilkosságot is Takács és Varga követte el,

akik egyébként olyan elszánt gonosztevők, hogy a detektíveknek most is csak heves kézitusa után sikerült őket elfogni, mert a közeli nyomozókra egész lövéssorozatokat adtak. A házkutatásnak igen szép volt az eredménye: Takács és Varga szállásán sok fegyvert és — nagyértékű, s nagy-

menyiségű gyógyszert találtak!

Orgazdájuk Schreiber Tamás, a hírhedt kofferes gyilkos,

aki mintegy 15 évvel ezelőtt megölte és kofferbe gyömöszölte barátját, de azóta kiszabadult a fogságból. Schreibernek csonttuberkulózisa van, ezért a lakásán tartják házi őrizetben. A betörők

másik orgazdája Menczer János állítólagos „filmrendező“, akit most országsszerte keresnek.

Huszonkettedik gyermekének

adott életet az Új Szent János-kórházban egy 42 éves békásmegyeri asszony

Vasárnap kora délelőtt az Új Szent János-kórház szülészeti osztályának majdnem egész személyzete az I. emelet egyik külön-szobájában előtt sűrű-forog, mert ebben a szobában fekszik Sebők Ferencné, aki —

huszonkettedik gyermekének adott életet.

Sebők Ferencné 42 esztendő, Békásmegyeren lakik, a Templom-utca 36. alatt és áttelepült ember-

nek a felesége. Huszonkettedik gyermeke keresztapjával Rákosi Mátyást kérte fel.

Agyvérzéssel került kórházba, de állapota már kelégitő, gyermeke is teljesen egészséges.

A hajdu-bihari kiscgazda listáról törölték Öry István volt főispánt

A függetlenségi párt listájáról Vásári István volt pénzügyminisztert

Debrecen, aug. 17.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnap délelőtt hirdette ki Debrecen város központi összeíró- és választási bizottsága a hajdu-bihari választókerületben a pártok által benyújtott lajstromokra vonatkozó határozatát, amely szerint a bizottság az MKP, a Radikális Párt, a Polgári Demokrata Párt, a Nemzeti Parasztpárt, a Szociáldemokrata Párt, a Demokrata Néppárt és a Független Magyar Demokrata Párt lajstromait elfogadta.

Nem fogadta el a bizottság a Független Kiscgazdapárt lajstromát, mert azon Öry István volt főispán neve szerepel a választási lista 2. száma alatt.

A bizottság Öry István választójogosultságát nem állapította meg, mivel a Baross Szövetség debreceni szervezetének az alelnöke volt. A bizottság álláspontja szerint Debrecen törvényhatósági város megyei székhely és így a Baross Szövetség debreceni szervezete megyei szervezet jellegével bírt, ennek következtében

a Baross Szövetség debreceni szervezetének alelnöke megyei vezető tisztségnek is tekintendő

Öry István választójoga ügyét egyébként a központi választmány

már augusztus 11-én tárgyalta, megállapította Öry István szavazati jogosultságát és kimondotta, hogy

a Baross Szövetség alelnöki állása nem összeférhetetlen.

Augusztus 14-én a központi választmány váratlanul újabb határozatot hozott, amely megfosztja Öryt szavazati jogosultságától.

A Kiscgazdapárt fellebbezéssel élt az országos nemzeti bizottsághoz, amely véglegesen dönt Öry ügyében.

A Magyar Függetlenségi Párt lajstromából a központi választmány törölni rendelte el Vásári István, Debrecen egykori polgármesterének, volt magyar pénzügyminiszternek nevét, aki

a debreceni rendőrség államvédelmi osztálya szerint „a hajdumegyei vitézi szék tagja és a Magyar Közösség aktív miniszteri tagja“

lett volna. Ugyansak törölte a listáról Simonfi-Tóth Ernő nyugalmazott őrnagy nevét, aki

a belügyminiszter közlése szerint a Magyar Közösség tagja volt.

A bizottság határozata városszerte nagy feltűnést keltett.

„Új háború esetén az amerikai szárazföld lenne a hadszíntér“

Petropolis, augusztus 17.

Fernandez brazil külügyminiszter, a panamerikai értekezlet elnöke, szombati megnyitó beszédében sikra szállt az egyen teljes szabadsága mellett. Kijelentette, hogy azok az egyezmények, amelyeket az értekezlet előkészített, mértőfölkövet jelentenek majd az emberi jogok tökéletes biztosításának útján. Bramuglia argentín kiküldött hangsúlyozta, hogy az amerikai nemzetek összefogása sürgős lett, mert egy új háború esetén az amerikai szárazföld lenne a hadszíntér. Aggodalmainknak fokozniuk kell az amerikai nemzetek erőfeszítését annak érdekében, hogy megvédjék demokratikus berendezéseiket és a békét. Ez az értekezlet harc az amerikai igazságért. Beszéde végén sikra szállt az emberiséget pusztulással fenyegető ideológiai harc ellen. (M. T. I.)

Lefejezte a vonat a hazatérő hadifoglyot

Vasárnapra virradó hajnalon a kőbányai vasútállomástól mintegy 300 méternyire hadifogolygyenruhás férfi holttestemét találta a pályán — fej nélkül! A rendőrség előbb büntényre gyanakodott, de hamarosan kiderült, hogy a szerencsétlen ember baleset áldozata lett. Szekeres József honvédtizedes, mikor a hadifogolyvonat közeledett a fővároshoz, túlságosan kihajolt az ablakon, egy ellenkező irányba haladó vonat leszelte a fejét, törzsét pedig kirántotta a pályatestre.

Ramadier beszéde a francia szocialisták kongresszusán

A szocialista párt kongresszusán Ramadier miniszterelnök is felszólalt. Kijelentette, hogy nem tartja elkerülhetőnek a könyörtelen harcot a világ két legnagyobb hatalma között és kifejezte azt a reményét, hogy a gazdasági együttműködéstől ezidőszertől távolmaradó európai nemzetek rövidesen csatlakozni fognak a közös erőki-fejtéshez. (MTI)

ALSOL

creme

a legjobb bőr- és gyermekápoló

Égési-, vágott-, zúzott sebek kezelésénél nélkülözhetetlen

Kérdezze meg orvosát

Gyártja: Vajna gyógyszer-tár laboratóriuma, IV., Váci utca 34

Kiváló minőségű hegyi

málnaszörpöt

vizonteladók részére kimérve és palackozva állandóan szállít

BERNA

likörgyár

Budapest, XIV., Erzsébet királyné-út tizenkettő. Telefon: 296-251 és 296-417.

Modern és stíl bútorok

nagy választékban Perzsa-szőnyegek. Vétel, eladás, csere! Fizetési könnyítések!

URANIA

TOGHIA és NÉMETH
Budapest, VII. Samogyi Béla-út 3/c. Telefon: 226-631.

MŰVÉSZETI AUKCIÓK ÉS KIÁLLÍTÁSOK

GRILL-FÉLE KÖNYVKERESKEDÉS GERGELY RT.

A NEMZETI SZALON ÉPÜLETÉBEN TELEFON: 184-622

A legközelebbi művészeti aukciónkra még felvesszünk:

Egészen FESTMÉNYEKET, EZÜSTÖKET, DÍSZTÁRGYAKAT, elsődrendű: BÚTOROKAT, SZÖNYEGEKET, KÖNYVEKET.

A SZOCIÁLDEMOKRATA PART FILMSZÍNHÁZAI

3 ÉVES TERV

jegyében

leszállítják helyáraikat

de változatlanul a világ LEGNAGYOBB, LEGSZEBB, LEGTÖKELETESEBB, LEGCSODALATOSABB, LEGREMEKEBB filmjeit mutatják be!

Az új, leszállított helyáraink:
KAMARA, CITY, LLOYD 3—10 Ft
PALACE, ADY — — — 2—6 Ft
ELIT, PATRIA — — — 1.50—5 Ft
Phönix, Belvárosi, Ugocsa, Óbuda, József Attila (Rákospalota), Corso (Ujpest), Wekerle (Kispest), Világosság (Pestszent-erzsébet), Adria (Pestszentlőrinc) 1—3 FORINT

HIREK

Szeretett képviselőjelöltünk

Egy pár képviselőválasztást már megérttem. Most az új választások közül én önkéntelenül is eszembe jutnak régesrégi választások, amikor is a házfelosztástól a választásig dult az egész országban az elvi, de leginkább a személyi harc.

A régi képviselő mint „szeretett képviselőjelöltünk” megjelent a kerületben. Egy kis lelkiismeret-furdalást érzett, hogy oly ritkán jött le, de önbizalma csakhamar visszatért, mikor a főkéntes tárt karokkal fogadta. Ez a bizonyos főkéntes volt a nagyhatalom. (Ennél csak egy nagyobb hatalom volt a hivatalos jelölés.) A nagy gyakorlati érzékkel bíró férfi hamarosan megállapítja, hogy szeretett jelöltünknek van-e elegendő pénz? Ha e téren megnyugtató jelenségeket látott, kész volt a diagnózis.

— Nincs itt semmi baj, nagyságos uram! Kezembem van az egész kerület! Én már intézkedtem, itt más szóhoz sem jut. Csak zászló legyen idejében, meg hát...

— Megiesz. Minden meglesz. Zászló jut minden házra, a programbeszéd után meg egy kis áldomás nem marad el.

— Így van jól. De előtte se árt. Aztán elkezdődött a képviselő-ség legnagyobb munkája: A kerület bejárása, programbeszéd, parlázás, ígéretek. Itt ki kellett nevezetelni egy tanítót, ott megnyitni egy postaiügynökséget, legtöbbször utat ígérni. Ez volt a nagy sláger, de az volt a jó benne, hogy hosszú lejáratú ígért volt.

A kerületek nagyszerűen voltak beosztva. Újpest például Gödöllőre ment szavazni, az aszóniak Vácra adták le a voksot, Soroksár, Erzsébetfalva pedig Alsóhadason.

Szeretett képviselőjelöltünk a választás napjára hullt vol. Beszélni se tudott, úgy berekedt. Persze voltak olyan kerületek, ahol mindegyre szükség nem volt, jó síma kerületek, ahol ment minden magától. De az ilyen csak kivételes személyeknek jutott. Hitbizomány volt. Itt hosszú orral jártak-keltek a kortesek, ha egyáltalán voltak. Az úgynevezett hivatalos jelöltséggel a mandátum nagyobbik fele már a zsebben volt. Csak jó közigazgatás kellett hozzá, az pedig volt. (Mondták is a palócok az egyik ilyen kerületben: Nálunk nem volt választás, csak úrfelmutatás. A főispán felmutatott egy urat, az lett a követ!)

A választás napján megindult a kocsiút. 30-40 kilométereket ültek szekéren a jó választók, a cigány is ott kuporgott (csak a nagyböggével volt baj mindi), zászló persze minden kocsin, s ha a községben nem volt más párti szavazó, fehér zászlóval vonult fel a falu. A választást rendszerint a szabadban felállított barakokban tartották, no volt ott sürgés-forrás. Szólt a zene, illatozott a laci-konyha, szesztüloknak híre se volt. Ha nagyon fej-fej mellett haladtak a szavazatok, volt ám lótas-futás, míg össze nem szedték mind, aki csak mozog. Még azt is, aki már nem mozgott.

Szeretett (most már) képviselőnk átvette a mandátumot meg a kifizetetlen számlákat, hazament és öt évig nem látták.

De a választás emlékeit a kiszolgált zászlók még sokáig őrizték. Az asszonyok alsósoknyát varrják belőlük. Így esett meg, hogy a gyóni vásáron, ha a néni előkötörasztta féltve elrejtett bugyellárisát a sok szoknya alól, az egyiknek felvillant a fehérre nyomott... lász Zsig., a másikon meg Zlín... ..stván. Ahogy a méret kiadta. (És amilyen párti a férjürem volt.)

Pogány József

— A Független Kisgazda Párt női szervezetének képviselői hétfőn este fél 9-kor megszólalnak a rádióban!

— Vértanu-emléket avattak vasárnap. Vasárnap délelőtt felavatták a rákoskeresztúri temetőben az ellenállás egyik hősi vértanujának, Kisteleki Zoltánnak emlékművét, amelyet atyjának, a költő Kisteleki Edének síremlékén helyeztek el. Az avatáson a Magyar Partizánok Bajtársi Szövetsége, a Munkaszolgálatosok Országos Antifasiszta Szövetsége és a Petőfi Társaság küldöttei mondtak beszédet, valamint az Amerikai Magyarok Világszövetségének Budapesti tartózkodó elnöke, Oscar Sunshine. Kisteleki Zoltánt a Gestapo Dachauba, onnan Bergen-Belsenbe, majd Buchenwaldba hurcolta. Megszabadult bajtársai elmondták, hogy a betegeket gyógyította, száraz kenyérrel a szenvedőkkel megosztotta, esténként pedig Petőfi és Ady verseit szavalta, s a kuruc dalokat énekelte éhhalálra ítélt társainak, míg ő maga is el nem pusztult. Az emlékmű Csúcs Ferenc szobrászművész alkotása.

Brit és szovjet tengerészek találkozása Szebasztopolban

Moszkva, aug. 17. (Reuter)

A szovjet feketetengeri hajóhadának szebasztopoli főhadiszállását kétezer brit tengerész látogatta meg. A látogatás kimagasló esemény az a fogadás volt, amelyet Sir Algernon Willis brit tenger-nagy, földközvetleni főparancsnok a „Liverpool” zászlóshajón rendezett. A fogadáson megjelent Oktyabriszki tengerenagy, a feketetengeri szovjet hajóhad parancsnoka, tisztjeivel és Szebasztopol vezető polgáraival. (MTI)

— A tokajhegyaljai szőlőtermés nagyrészt elverte a jég! Sátoraljaújhelyről jelentik: Most tették közzé a jégveréssel sújtott tokajhegyaljai borvidék megdöbbentő veszteséglistáját. Bodrogolasziban 135 hold szőlőn 90, Olaszliszán 300 holdon 40, Tolcsván 650 holdon 80 százalékos a felmérhető kár. Tályán 20, Erdőbényén 30, Sárospatakon 15, Sátoraljaújhelyen 5-25 százalékos a szőlők pusztulása.

— Autóroncsokat csak a MOGURT útján lehet értékesíteni. A minisztériumok, az állami hivatalok, intézmények és üzemek birtokában levő használhatatlan autókát és roncsokat az új kormányrendelet értelmében csak a Magyar Országos Gépjármű Üzemi Rt. útján szabad értékesíteni. Az így befolyó összegből új gépkocsik szerezhetők be. A MOGURT útján értékesíthetők azok az autók is, amelyeket nagy költséggel lehetne csak megjavítani.

Elkészült a költségvetés

Az 1947/48. évre szóló költségvetés teljesen elkészült és a Gazdasági Főtanács még e héten rendkívüli ülésben megkezdi tárgyalását. A kormányának módjában lett volna deficitmentes költségvetést összeállítani, de a mai gazdasági helyzet mellett semmi baj nem származik abból, ha a költségvetésben párszáz millió deficit mutatkozik.

— Házasság. Laszip Margit szfőv. tanítónő és Vált Rezső ny. tanár házasságot kötöttek. — Wohlstein Magda és Gottesmann Róbert jegyesek.

— Megérkeztek Budapestre a szovjet művészek. A budaörsi repülőterre az este megérkezett Prágából a szovjet művészek repülőgépe. A hatalmas utasszállító gépben többek közt megérkezett Olga Lapesinszkaja, a Sztálin-díj nyertes, a moszkvai nagyopera prima-ballerinája, Kondratov, az opera szólótáncosa és Makarov Martin zongoraművész.

— A Drogisták Országos Testülete szerdán d. e. 10-kor tartja közgyűlést (Bródy Sándor-u. 38.).

• Dollár — USA, ékszer — Sereg, ékszermodellek Sereginél, Haris-köz 5., csak a félemeleten.

• Utazás a prágai vásárra szept. 6-11. Jelenk: „VIA”, IV, Váci-u. 38.

„Hitlernek több törvénytelen gyermeke van Németországban!”

— vallotta Probst lelkész

Egy náci bűnügy frankfurti tárgyalása közben Josef Probst, az ismert lelkész vallotta, hogy Hitlernek törvénytelen gyermeke van. A náci bíróság kérdéseire azt is kijelentette, hogy a világ I. számú

közeliységének több törvénytelen gyermeke jár a német földön. Azt vonakodott megmondani: ki a szóbanforgó törvénytelen gyermek és ki az anyja? A törvénytelen gyermek anyjának édesapja és az én

apám — szöjt Probst — iskolatársam és jóbarátom voltam. Egyébként a gyermek édesanyja szembefordult Hitlerrel, aki nem akarta támogatásban részesíteni természetes gyermekét...

— Százezer font értékű szerszám-gépnek Angliából való behozatalára adott nemrég engedélyt a Gazdasági Főtanács. A szerszám-gépek már meg is érkeztek; egy részét a NIK kapta meg, a többit pedig eladják.

— Befejelik a németek kitelepítését Lengyelországból. Varsóból jelentik: Wolski, a lengyel hazatelepítési hivatal vezetője kijelentette, hogy ez év végéig a potsdami egyezmény értelmében kitelepítendő németek utolsó csoportját is elköltöztetik az országból.

— Megbűnhődött egy Gestapo-ügynök! Pozsonyban kivégezték a 38 éves Lux Adalbertet, aki a német-megszállás idején a Gestapo ügynöke volt. Az elvetemült ember áldozatai közül, akiket ő juttatott a németek kezére — tizenkettőt öltek meg!

Letartóztatták a Joint álnévű és áldoportált csalóját

Szombaton az államügyészség letartóztatta Czeller Júltát, aki ez év elején súlyosan megkárosította a Joint-ot. Stern Ibolya álnéven jelentkezett és igazolványt mutatott, amely szerint Auschwitzból tért vissza... A jótékonsági intézmény ruhával látta el, nagybősszegű pénzegélyt is adott neki és állandó állást. Ezekután Czeller Júlia Solymosi György próbarendőr segítségével hamis bejelentőlapot szerzett s a családok egész sorozatát követte el, míg végül rendőrkékre került. Az államügyészség magánokirohamistításért indított eljárást ellene és megvesztegetésért is, mert a próbarendőrnek 40 forintot fizetett a hamis bejelentőlapért.

TOVÁBB

MELENDE TIBORI
MIÉRT KERÜLNEK
HAMIS HIREK
MAGYARORSZÁGRÓL
A KÜLFÖLDI SAJTÓBA?

Megjelent

TOVÁBB

legújabb száma
1 forint

A HÓHÉR elmondja...

Szenzációs beszélgetés Bogár Jánossal és feleségével
DEMOKRÁCIA új számában.

És az orvosok?

— Levél a Szerkesztőhöz —

Amikor most a régi jogállam erőteljesen gyűrődik át szociális államná, joggal kérnek elismertést az orvosok. Gondoljunk csak arra, hogy szinte a társadalom minden tagjának van kiszabott munkaidéje. Az orvos azonban mindig készségben, munkában van s eközben is a legfeljebbsebb teljesebb tevékenység terheli. Mindent újjá lehet építeni, a palotákat, házakat, hidakat, az elvesztett emberi élet azonban vissza nem perelhető. Ezért nem késhet az orvos s ezért nem lehet kiszabott munkaidéje! Valamikor régen, évszázadokkal ezelőtt a társadalom elismeréssel, tisztelettel és bizony csengő aranyakkal fizette az orvosi munkát. Az előretörő kapitalizmus százada folyamán a szociális díjazással dolgozó orvost azonban keményen megrohmozta a korszellem. A furcsán értelmezett filantropikus szociálpolitika ügyesen kiaknáta az orvosi hivatás emberbaráti jellegét.

A közsegélyezés részleges vagy totális megvalósítását az orvos ingyen, vagy gyengén fizetett munkájára építették fel.

A beteggyógyításra nevelt orvostársadalom tagjai, sajnos, nem mélyedhetek társadalomtudományi tanulmányokba s ezért szinte tanácstalanul állottak a társadalmi átalakulás forgatagában. A kollektív betegellátás rendszerei felszűntek — egyensúlyt teremtő megoldás nélkül — a betegeket s ezzel megnehezítették az orvostársadalom életsorsát.

A nyomorúság az orvosokat egymással a közérdekre kedvezőtlen versenyre készítette.

A vesztes ebben nem lehetett más, mint az orvosi etika szintje, vég-eredményében a közérdek. Az ostrom óta az orvostársadalom morális és szociális kérdései újból jelentkeznek! Az orvosok aránytalan elhelyezkedése az ország területén, a társadalombiztosításban való jogállásuk és javadalmazásuk, az orvosi tudás ingyenes kihasználásának új szabályozása és más

regi megoldatlan kérdések újból vajudnak. A társadalom robogó evolúciójában

az orvosok ma sem láthatják, hogy mi lesz a jövőjük?

Csak a napokban

emlékék a jövedelemtöbblet-adót fizető orvosok adóját újabb 40%-kal.

Az általános panaszok között részleges keservek is előtérnek. Az egyes orvoscsoportok javadalmazásai között, sajnos, ma is lényeges különbségek éktelenkednek. Örömteljes esemény, hogy az új kollektív szerződés előhírnökeként lényegesen megjavult a társadalombiztosítás orvosainak javadalmazása. Eszerint az OTI-nál a rendeltet vezető orvos 890 forintot, a szakorvos 600 forintot, a körzeti kezelőorvos 1.100 forintot kap havonta. Van még veszélyességi pótlékuk, kiküldetési pótlékuk s 8 évenként körpótlék címén egyévi fizetés a többletjavadalmazás. Ezzel szemben

a fővárosi közkörházi orvosok javadalmazása még mindig siralmas!

Az osztályos főorvosok a VII-V. fizetési osztályokban 441-531 forintot, az alorvosok a IX-VII. fizetési osztályokban 343-381 forintot, a segédorvosok a XI-X. fizetési osztályokban 273-297 forintot vennének kézhez havonta, az alorvosokat és segédorvosokat azonban még az élelmezés és utágitás címén történő levonás is terheli. Folytathatnánk így; tovább, akár

az egyetemi orvostanárokg, akiket a IV. fizetési osztályban ma is havi 720 forinttal javadalmaznak.

A nagy gazdaságpolitikai kibontakozás után az orvostársadalomnak is számot kell vetnie azzal, hogy az idők járása megnehezült felettük. Várnia kell a nagy kérdések megoldási formuláját, de addig is elvárhatja az emberi élethez való jogának elismertetését.

Kisiklott a zágráb-eszéki vonat:

2 halott, 14 sebesült

A Zágráb és Eszék között közlekedő személyvonat Csulinec megálló közelében kisiklott. Két utas halt meg és a szerencsétlenségnek 14 sebesültje van. A vizsgálat megállapította, hogy a szerelvény hat kocsija azért siklott ki, mert a vasúti sínek megrepedtek.

„Második Sántha Dezső”

szeretett volna lenni, de — jókor börtönbe került

Vasárnap egész délelőtt faggatták a főkapitányságon Sándorfy Ferencet, akit a „London”-szállóból állítottak elő a detektívek, mert szülei lakásából ágyéműt és 4000 forint készpénzt lopott. A nyomozók kérdéseire, hogy miért tette, cinikusan vállalt vont és mosolyogva felelt:

— Második Sántha Dezső szerettem volna lenni!

Arról nem nyilatkozik, vajjon való-lainá-e Sántha Dezső „karrierjének” — a végét is... Kiderült, hogy két nap alatt elmúlta a négyezer forintot. A szállóudában a legdrágább szobát bérelte, taxival hajtatott a Vig-utca egyik hírhedt házába, ott felszedett két nőt, majd „villámlumpolásba” kezdett: egy órán belül 800

forintot vert el a „Metropol”-ban, 200 forintot a „Sangháj”-barban. Később a taxisofőr lakására mentek, nagymennyiségű szeszital kíséretében. A vasárnapi faggatás során derült ki az is, hogy a tolvaj Sántha-epigon egyik „hőse” a multheti verkedésnek, amikor a „Sport”-kávéházban erkölcsrendészeti razzia közben támadtak rá a detektívekre az utcai nők „lovagjai”.

— A Politika, Oltványi Imre és Katona Jenő lapjának új száma vezércikkben rajzolja meg Dinnyés miniszterelnök portréját. A gazdag szám tartalmából kiemeljük Szabó Zoltán, Pál Ferenc, Gogolák Lajos, Rónai Mihály András cikkeket.

Kávéházi csatát idézett fel egy újságíró a „Pátriá”-ban

Az este újságírója tért be az Erzsébet-körút és Király-utca sarkán levő „Pátria”-kávéházba és hangosan kínálgatta a „Hazánk” című hetilapot, amely szombaton jelent meg első ízben.

— „Hazánk!”... Ez az egyetlen keresztény újság!

Egy vendég el akarta távolítani a rikkancsot, de többen rátámadtak, s néhány perc múlva általános

verekedés támadt a kávéházban. Szidalmak szikráztak a levegőben, öklök emelkedtek, székeket ragadtak, egymásnak estek az emberek. Hamarosan rendőrök érkeztek, akik csak nagynehezen szétválasztották a viaskodókat; majd a rikkancsot és a harciasabb vendégeket bevitették a Hársfa-utcai kapitányságra, onnan pedig az államvédelmi osztályra.

Churchill rádióbeszéde az angol néphez

London, augusztus 17.

Winston Churchill az este rádióbeszédét intézte az angol néphez. Nem becsülhetők le azok a nehézségek, melyeket a Labor Partynak a hatalom átvételekor le kellett küzdenie, de nem becsülhető le az a hatalmas örökség sem, melyet kormányzásának kezdetén átvett. A Churchill-kormány megnyerte a háborút, a munkáspárt a feladatát, hogy megnyerje a békét, a brit nép számára boldogságot és jólétet biztosítson. Sajnos azonban, az ország talpraállítása érdekében tett erőfeszítések nem sikerültek; párt és osztályszempontokat tartottak szem előtt a nemzeti szempont helyett. Nem vádolom a munkáskormányt súlyos és nehéz hibái miatt, de vádolom azért, mert a párt érdekeit előnyben részesítette a nép érdekeivel szemben, — mondotta Churchill. Véleménye szerint a munkáspárti politika kudarcot vallott. Rendkívül elítélően szólott az irányított munkásfoglalkoztatottságról, amely szerinte nem vezetett eredményre. Csodálkozásának adott kifejezést, hogy a szakszervezetek hajlandók ezt a programot támogatni, amelyet a konzervatív és a liberális párt egyaránt elvet és ellenez, mint nem-angol felfogást. Megdöbbenését fejezte ki, hogy kétévi munkáspárti kormányzás után ma az a helyzet Angliában, hogy félmillió angol emigrálni kíván a tengerentúltra, azért, hogy magának és gyermekeinek jobb jövőt biztosítsa. „Kérem ezeket az emigránsokat, maradjanak itt és tartsanak ki. Bölcseséggel és bátorsággal ismét talpraállíthatjuk Angliát, ne hagyják el tehát az anyaországot.” Végül ismertette pártjának elgondolásait a válság megoldására. Elveti az irányított munkásfoglalkoztatottságot, siktá száll a szabad vállalkozás és a szabad verseny érdekében. Egészséges versengés ismét fellendítheti az ország termelését és javíthat a gazdasági helyzeten. Ez az egyetlen mód, mellyel a nyomort és az életszínvonal süllyedését el lehet kerülni, — figyelmeztette Churchill a brit nemzetet. Csak a teljes szabadság emelheti fel ismét Angliát és teremthet békés, boldog otthont mindenki számára. (MTI)

**100% nyilasellenesség,
80% német-utálat, 200% antidemokrácia
= rangfosztás**

Szokatlan indokolással fosztotta meg rangjától Lipcsey Márton vezérőrnagyot a honvédelmi minisztérium igazolóbizottsága, amely Márai Bernád alezredes elnöklésével szombaton tárgyalta az ismert tábornok igazolási ügyét. Lipcsey eimondta, hogy mindig haladó szellemű volt, sohasem hitt a németek győzelmében és a náci „eszmévilág”-ot nem fogadta el. A bizottság rangfosztó végzését ki-

hirdetve, érdekes indokolást olvasott fel Márai alezredes, elnök. Igaz — mondja az indokolás! —, hogy Lipcsey vezérőrnagy 100 százalékban nyilasellenes volt és — 80 százalékban németellenes is!... De az is igaz, hogy — 200 százalék erejéig demokrátaellenes volt!.. Mivel 200 százalék szól Lipcsey ellen és csupán 180 százalék mellett — rangjától megfosztották és ügyét áttették a népügyészségre.

Noseda Károlyné Bodor Karolának az Operaház nyugalmazott művésznőjének karját lábát levágta a vonat

Szörnyű szerencsétlenség érte a régi Operaház egyik nagynevű művésznőjét, N. Bodor Karolát, aki mintegy negyedszázada ment nyugdíjba. Az idős művésznő messze útra induló barátját kísérte ki a Keleti-pályaudvarra és felszállt a II. osztályú vasúti kocsiba, ahol búcsúzkodtak. Az indulás pillanatában a lépcsőn állott, távozásra készülve, mikor egy elkésett utas nagy robajjal keresztülrohant a kocsin, s poggyászaival együtt nekiment N. Bodor Karolának, s letaszította az induló vonatról. N. Bodor Karola a kerek alá került, amelyek levágták jobbkarját és jobblábát. A szerencsétlen asszonyt kórházba szállították és megmentették az életnek. N. Bodor Karola, akinek kellemes, hajlékony szopránját még nem felejtették el az Operaház régi látogatói — mennyi bájjal énekelte a „Faust”-ban, mint Siebel: „Helyettem kis virág, tégy vallomást...” —, a nagynevű Noseda Károlynak volt az özvegye. Noseda Károly hosszú ideig töltötte be az Operaház karigazgatói tisztét és egyben a Nemzeti Zenedének is igazgatója volt.

Markosz tábornok Görögországot köztársasággá nyilvánította Görög ellenkormány alakul?

London, augusztus 17.

Markosz tábornok, a görög demokratikus haderő főparancsnoka a titkos rádióban felolvasott kiáltványában Görögországot köztársasággá nyilvánította és a király visszatérésére vonatkozó népszavazást érvénytelennek minősítette. Markosz tábornok alkotmányjogi bejelentéséből arra következtetnek, hogy rövidesen ellenkormányt alakítanak, amelyet a balkáni államok el is ismernek. A főparancsnok a végső döntés előtt valószínűleg megvárja a Biztonsági Tanácsnak a jövő héten esedékes döntését. (MTI)

Hétfőn

Nagykanizsára viszik a halálraítélt Iványit — elásott zsákmányt kutatni!

Vasárnap sürgős átirat érkezett a főkapitányságról az államügyészséghez:

kikérték a romszanatórium halálraítélt fiatal gyilkosát.

Iványi Árpádot, hogy mielőtt a halálos ítéletet végrehajtanák rajta, előbb alaposan kikérdezzék egy nagyszabású betörésről. Amikor a gyilkos Szlovákiából visszaszivárgott, két társával együtt betört a Schmidt és Császár-gözmalom tu-

lajdonosainak Kelenhegyi-út 34. alatti villájába, nagyértékű ékszereket, gyémántokat zsákmányolt és mindezt Nagykanizsán rejtette el, míg a kisebbik részt elköttyavétele a „Pannonia”-szálló pinacereinél. A halálraítéltet

hétfőn szállítják Nagykanizsára,

hogy az 5 útmutatásával szedjék össze a rablőzsákmányt. A gyilkos egyébként tíz nap alatt 23.000 fo-

rintot prédált el az ékszerekért kapott pénzből.

Zsidó-arab összetűzések Palesztinában

Tel-Aviv és Jaffa között szombaton és vasárnap is folytatódott az arab-zsidó összetűzések. E héten 20 arab és 14 zsidó halt meg, míg 35 arab és 33 zsidó súlyosan megsebesült.

ITT AZ ÚJ ŐSZI-TÉLI DIVATI!

Zsákkabát és 8-as körvonal
Hosszú szoknya
Az őszi kert és erdő összes színei

Az új őszi-téli divatról számol be A Reggel női táborának a most lezárult párisi sajtóbemutató egyetlen magyar résztvevője, a legkiválóbb pesti divattervező, aki ma érkezett vissza útvjáról:

— Szenzáció, hogy mi már hírlí adhatjuk, milyen az új divat? Igen! Hiszen a nemzetközi szabóvilágnak csak ezekben a napokban kezdik meg Párisban a bemutatást. De az örömben, hogy máris megtudjuk, milyen a divat — néhány ürmösepp végül. Az új divat lényege miatt! Mert pontosan azt az irányt erősíti meg minden vonalon a párisi bemutató, melyet a divat tavasszal kezdett meg, s amely ellen a pesti nők szóval és tettel tiltakoztak.

Az előző évek fiús-amerikai irányával szemben nehezen szokják majd meg Pesten azt a százszázalékig nőies és franciás kiállást, amely a divatban ezúttal végleg felülkerekedett.

— Ezek szerint, ami a vonalat illeti: a váll „romantikus” (épaule romantique), vagyis magastöms helyett megtartja nőies lefelé ívelését, de emellett japánzászású ujjak beillesztésével határozottan széles. A derék halcsontos fűző segítségével darázs-karcsú. A csipőrészt oldalt erősen párnázták, elől is domborodik (a mennequin felvonulása úgy hat, mintha ifjú anyák járnának előttünk) s a szoknya többféle, szövetből szabása, lefelé több-

nyire elszűkülő vonala mellett:

még az utcára is hosszú!

Pontos méretet mondok: földtől 30—32 centire kell érnie s ebbe számítsunk bele 8 centis cipő-sarkot. A mannequinek lábán sehol sincs talp. Az alacsony sportcipő — ha itt-ott elfordul — szintén sarkas. De az igen magassarkú szandál határozottan vezet és minden toaletthez, kivétel nélkül, színével harmonizáló narisnya jár.

— Meg kell jegyezni, a kollektívokban tisztára angolos kosztümöt, úgynevezett „tailleur classique”-ot sehol sem láttam. Kétféle kosztümtípus uralkodik:

1. A „zsák”-kabátos

(costume-sac-nak mondják), melynek kabátja vállban széles, majd egyenes vonalban esik lefelé, dereka nincs, csipőben elszűkül, az egész háromnegyedes hosszat mutat; szoknyája hosszú, hátul szűk, csak elől kap szövetgazdagságot, ráncolást vagy különlegesen eső harangot.

2. A 8-as körvonalú kosztüm,

amelynek válla széles, dereka teljesen szűk és csipőben ismét erősen kidomborodik. Ennek a kabátja is háromnegyedes. Van egy harmadik kosztümesoport is, ez a ritkább: derék alatt tíz centire érő rövid kabátka, melyet „bricseszberakású” szoknyával egészítenek ki.

— Ruhákra hosszú-bő, japán-ujjas, többnyire harangszabású

kabátot hordanak. Balmain-nél például mutattak ilyen szabású fehér kordbársony autókabátot, ehhez a kabát kordanyagából készült toque-ot, kesztyűt és retikült. Kordbársony általában még mindig szerepel úgy kosztümre, mint kabátokra.

Hogy a gomb divatos-e? Hogyne!

— Mégpedig feltűnően sok a vörösarany- és az aranybronzgomb kabátban és ruhán. De van rejtett gombolás is. Végül bő kabátokon elmaradhat a gomb s a kabát szárnyait a hölgyek ilyenkor összefogják.

Divatszínék?

— Színörömet mutat az őszi-téli kollekció is, éppúgy, mint a tavaszi, csak nem egzotikus lán-golásban, hanem az őszi erdők lombárnyalatai pompájában. Ezek szerint első helyen áll az összes rozsdabarna, követik a zöld hamvasra, „piszkos”-ra fordult tónusai, a sárga legkülönbözőbb árnyalatai, végül, de nem utolsósorban felsorakozik a lila szín-skála egész gazdagságában, az októberi őszirózsa-rózsaszínillájától az utolsó virágok sötétibolya-félgyszáig. Feketét a párisi asz-szony se nappalra, se estére nem hord, éppen csak délutánra elen-gedhetetlen kelléke. Estére azonban ismét az ősz pompázó szí-neibe öltözik, kölcsönkéri a bú-csúzó Flóra teljes ragyogását.

(Folytatjuk.)

MÁRKUS ALFRÉD ZENÉJE TENYEREMEN HORDOM!

Az évad legjobb bohózat újdonsága
* Davka Marzit, Ráthonyi Róbert, Keleti Kardos Magda Premier augusztus 19. kedd.

Medgyaszay Színház

IRODABUTORT IS

KOCSIS JÁNOS készítőnél vegyen Budapest, V. Nádor-u. 20. Tel.: 127-182

Megveszem kopott, szakadt perzsa-, perzsalábbundáját. VII., Nyár-u. 18. I. 6.

Feuer fest tisztít

Ha kell, egy nap alatt is. Bajnok-utca 12. Telefon: 127-110

garantált szárazon tricoletinben

Elveszett autóról

16-án este 9 órakor, Andrassy-út, Bulyovszky-utca, Ferdinánd-híd útvonalán egy 1 méter 50 cm nagyságú zipzárás vászonzsákbán lévő 3 drb irhabunda (fehér, ciklámen, barna), valamint egy fehér panofixbunda (cég által felismerhető modellek). Becsületes megtaláló vagy nyomravezető adja le Lóránt szűcsnél, Oktogon-tér 3. Telefon: 421-163.

BUDAPEST-PRÁGA

KÜLÖN REPÜLŐGÉP indul augusztus 23.-án reggel

RAPID utazási iroda V., Harmincad-u. 2. Tel.: 185-646.

GANZ Redőnygyár

Faredőnyök, vászon- és nádroletták V., Csáky-utca 34. Telefon: 901-068

Gellért-tér pensióban

nagyon szép dunai kilátásos összkomfortos szobák, napi vagy havi bérlet. Kifőző ellátással is. Gellért-tér három. Tel. 260-249

A REGGEL SPORTJA

Vasárnap délelőtt az újpesti stadionban edzést tartott a Torpedo

Erősek, gyorsak és jól lönek az orosz futballisták

A moszkvai „Torpedo” labdarúgó-csapatát baráti vacsorán ünnepelte az MLSZ a városligeti Gundel-étteremben. Megjelent Zamercev vezérőrnagy városparancsnok, Barolin követségi tanácsos; ott voltak a Budapesten tartózkodó bolgár labdarúgócsapat vezetői is. Az orosz vendégeket először Becskő József üdvözölte, majd Rákosi Máttyás miniszterelnökhelyettes mondott orosznyelvű üdvözlő beszédet. Szavait Illés Béla orosz alezredes, a kiváló író tolmácsolta. Riesz István dr. igazságügyminiszter a Labdarúgó Szövetség és a legfelsőbb Sport Tanács elnöke elmondta, hogy ő már látta Moszkvában a kupadöntőn a „Torpedo”-t és, bár sohasem szokott egyik csapatnak sem „drukkolni”, ezúttal a „Torpedo” győzelmét kívánta, mintha megérezte volna, hogy a „Torpedo” fog először magyar pályán játszani a már világhírűvé vált orosz labdarúgás képviselői közül.

A vendégek nevében Harlamov, a „Torpedo” vezetője válaszolt, és elítélte a szovjet-magyar sportbarátságot.

A vacsorán kellemes feltűnést keltett az orosz játékosok viselkedése. Halk, csendes, fegyelmezett modorukkal méltán keltettek szimpátiát. A csapatban, egy spanyol játékos is van: Gomez, a balhátvéd.

A vendégcsapat vasárnap délelőtt az újpesti pályán másfélórás edzést is tartott. A magyar szakértők bámulva tapasztalták, hogy a vendégek milyen pompásan mozognak.

Erősek, gyorsak és félelmetesen lönek.

Kedden délután a Vasassal mérköznek az újpesti stadionban.

A mérkőzésre a Vasas is jól felkészült. A Vasas összeállításának erdekessége, hogy három új játékos erősíti a csapatot. Most mutatkozik be az aradi ITA kiváló középfedezete, Lóránt, a csatársorban pedig az újpesti Berzi és a dorogi Kántor.

A keddi délutáni mérkőzést 50.000 néző előtt tartják. A magyar sportközönség érdeklődéssel várja: hogyan viszonylik egymáshoz az orosz és a magyar labdarúgás színvonala?

Izgalom az uszodában!

Az ezévi úszóbajnokságok második részét szombaton bonyolították le a Nemzeti Sportuszodában. Úszóink bebizonyították, hogy jó formában vannak. Kádás Géza 4:53.6 mp-es idővel győzött a 400 m-es gyorsúszásban, Mitró távolúlében, Vörös (5:03.2) előtt. Novák Ilonka 1:19 mp-es idővel nyerte a 100 m-es hátúszást, Székely Éva pedig 2:35.2 mp-es idővel új országos rekordot állított fel a 200 m-es gyorsúszásban. A 100—200—100 vegyesúszásban a Neményi győztes stafétája érte el az új országos rekordot 5:04 mp-es idővel. — A Magyar Kupa harmadik helyezett jászott az FTC az MTK-val. A rendes játékidőben 4:4 arányban döntetlenül végződött az összecsapás. A meghosszabbítás sem hozott eredményt. Mindegyik csapat egy-egy újabb gólt dobott. Újra meghosszabbításnak kellett volna következnie, a két csapat azonban közös megegyezéssel elhatározta, hogy nem játszik tovább, hanem a szerdai bajnoki-mérkőzés eredményét fogadják el döntőnek. Ez ellen viszont a szövetségi vezetőknek volt kifogásuk. Még mindig nem tisztázódott a helyzet!

Ugetőeredmények

I. futam:

1. Rianás
2. Györgyi
3. Lobogó

Könyvfogadások: 25 Rianás, 3 Györgyi, 3:10 Lobogó. Tot.: 10:31, helyre 50, 30, bef. 10:2252.

II. futam:

1. Denevér
2. Merész
3. Marianne

Könyvfogadások: 4, 1 és fél, 1 és negyed. Tot. 10:23, helyre 11, 20, 23. Bef. 73, 43.

A Szent István-díj, mely aug. 20-án, szerdán kerül előadásra, a versenyévd egyik kimagasló eseménye, melynek érdekességét növeli, hogy a pályázók között van az osztrákok egyik legöregebb lova, a francia származású St. Aomur is. A patinás futam favoritja Hellas, melyet legutóbbi fölényes győzelme után rendkívüli nagy ösztözzel fogadtak, úgyannya, hogy már csak reás kurzussal kapható. Van érdeklődés Máriaó iránt is és főleg osztrák részről St. Aomurra jött pénz. Az érdekes verseny mezőnye a jelenlegi diszpozíciók szerint az ezidőszerinti oddsok mellett előreláthatólag így fog megalakulni: 4. St. Aomur 58 1/2 Vasas, 7/10 Hellas 58 Gutai, 2 1/2 Máriaó 57 Scheibal, 5. Fibula 50 1/2 Keszthelyi, 6. Lurkó 47 1/2 Sch. S. 6. Barka 46 Turai, 6. Ciluka 44 Kovács L.

zéptávfutóink közül eddig Szabó Miklós volt a példakép. Garay jó úton halad — Szabó Miklós nyomdokain. Most kellene neki Svédországban versenyeznie!

Újra alakul a MABOE

Az atlétabarátok újra megalakítják egyesületüket, a MABOE-t. Ennek első számú tagja Mező Ferenc dr. olimpiai bajnokunk, aki mindig büszkén vallotta magát atlétának.

Bármennyire örömmel tölti el el négy atlétánk váratlan angliai bajnoksága, meg kell mondanom, hogy nekem, aki elsősorban az olimpiára tekintek, borúlátó a véleményem! Távfutóink óriásit fejlődtek ugyan, de a többi versenyszámban íjesztő a hanyatlás.

Amiben 30 év előtt jobbak voltunk

A bajnokságon boldogan tapsoltunk Kiss Istvánnak, hogy néhány centiméterrel túlugrott a 7 méteren — folytatta. Holott nekünk már az első világháború előtt is volt 7 méteren túli távolugróink. Magasugróink nem bírják elérni a 190 centimétert, Wardenner Iván már 1913-ban átjutott rajta. Nem sokkal később Gáspár Jenő, a 193 cm-et ugrotta.

Külföldi edzőt!

A visszaesésnek több oka is van, de én azt hiszem, hogy az egyik legfontosabb a jó edzők hiánya. Az Olimpiai Bizottság elhatározta, hogy külföldi edzőt hozat. Már meg is indultak a tárgyalások: elsősorban amerikai, vagy svéd, esetleg finn edzőt hozatunk, — mondotta Mező Ferenc dr.

Amerikai, vagy svéd edzőt kap az 50 éves magyar atlétika

Garay — Szabó Miklós nyomdokain!

A legklasszikusabb sportág szövetsége, az Atlétikai Szövetség ez idén ünnepli megalakításának 50-ik jubileumát. Szombaton délelőtt díszes ünnepben idézték a multat. Az új Városháza nagytermében tartott ünnepi közgyűlésen a köztársasági elnök is megjelent.

Legelőbb Szerb Elek dr. monddta el nagyhatású megnyitó beszédét, majd kiosztotta az „örökös bajnok”-i jelvényt az elmúlt és a mostani idők kiváló sokszoros bajnokainak. A bajnokok nevében Somfay Elemér, a 20-as évek legendás atlétája válaszolt. Utóbb a jubileumi emléklapokot osztották ki. Az első Tildy Zoltán köztársasági elnöknek nyújtották át.

Aki a sportot szolgálja, a nemzetet szolgálja!

— mondotta a köztársasági elnök közvetlen hangú beszédében, amelynek minden mondatán érzett, hogy olyan sportember mondja el, aki maga is benne élt a sportban.

A bajnoki verseny első napján a legnagyobb feltűnést Garay Sándor futása keltette, 58, 2:01, 3:05 mp-es 400 m-es részdők után már azt hittük, hogy megközelíti, vagy esetleg meg is javítja Szabó Miklós 1500-as rekordját. Még a cél előtt 120 méterrel is megvolt ez a remény, de ekkor lelassult az írama. Így is bajnoki rekorddal győzött!

— Nem gondoltam, hogy olyan jók a részdők — mondotta, — ha tudtam volna: mindent beleadok a végén is!

Garay Sándor igen jó formában van. Imponál a versenyzési módja is. Nem vár arra, hogy más vezessen, bátran mindig az élen fut. Kö-

„A magyar nép, de a világ sincs még túl a megpróbáltatásokon...”

— hirdeti a magyar püspöki kar pásztorlevele

A püspöki kar Mindszenty bíboros hercegprímás elnökletével Esztergomban, Nagyboldogasszony napján, tanácskozást tartott és közös pásztorlevelet adott ki, amelyet vasárnap minden templomban felolvastak. A pásztorlevél, amely meghirdeti a Boldogasszony-évet, többek között a következőket mondja: „A magyar kereszténység és a vele sorsközösségbe kapcsolódott

a pásztorlevél —, aki megtagadja őseit, nem lehet jó magyar, aki nem tiszteli hazájának Nagyasszonyát. Még a protestáns erdélyi fejedelmek is Mária képét verették pénzeikre, annyire bele volt vésvé a magyar köztudatba, hogy Magyarország Mária országa.”

„Az 1947/48-as év, párhuzamban a 48-as centenáriummal, Boldogasszony Eve lesz” — mondja a körlevél és meghirdeti

magyar nép, de a világ sincs még túl a megpróbáltatásokon.

Mi, katolikusok, mint a kereszténység megalkuvás nélküli őrei, itt állunk a sok vérrel áztatott hazai földön és ne számítsunk világi segítségre. Isten nem kényeztetni Egyházát és híveit. Engedi, hogy bajba, viharba jussanak. A megpróbáltatások nyitják ki szemünket, hogy megértjük, mennyire nem ez a világ a mi szövetségeseink. Nem szabad e népek reményét elveszteni, de a reménynek az ősi alapokra kell épülnie. A mi reményünk alapja: a Boldogasszony. Nem lehet jó hazafi — folytatja

a Budapesten tartandó nemzetközi Mária-kongresszust,

„Tanuljunk meg — így fejeződik be a pásztorlevél —, hogy az élet legfőbb értéke nem a foglalkozásban, a hírnévben, a jómódban van, hanem az Isten iránti hűségben.” Vegyük fel a küzdelmet az elharpódzó magyar hibákkal: a káromkodással és a gyűlölködéssel. Mária országa nem más, mint Krisztus királysága történelmi magyar háttérrel, magyar hagyományokkal. Merítsünk belőle erőt, lelkesedést és bizalmat.

Vasárnap is folytatták a kihallgatásokat az autobus-panama ügyében

Vasárnap is fáradhatatlanul folytatták a főkapitányság gazdasági rendészeti osztályán azokat a kihallgatásokat, amelyeknek célja: teljes világosságot deríteni

lehetett csak reménye arra, hogy a rendelést vagy annak egy részét megkapja — így szól a belügyminisztérium jelentése! —, aki valamely

a Beszkárt autobus-vásárlásainak bonyolult és botrányos ügyére!

a Beszkárt igazgatóságához közzelálló személy részére megfelelő összeget juttatott

Az este egyébként részletes jelentést adott ki erről a bűnygről a belügyminisztérium. A hivatalos jelentésből most már egész határozottsággal megtudhatja a nyilvánosság, hogy a Beszkárt 1946 december 27-én kiírt ajánlati felhívása nyomán az új autobusokra vonatkozó kereskedelmi tárgyalásokat szabálytalanul folytatták. Az ajánlati tárgyalások során annak

az üzlet jövedelméből. A terjedelmes jelentés azzal zárul, hogy a nyomozás során eddig öt őrizetbe vétel történt, a gyanúsítottak beismerő vallomást tettek és további letartóztatások várhatók.

A rendőrség azt is nyomozza: vajjon a megvesztegetett Beszkárt-vezetőkön kívül kiket terhel még további felelősség ebben az ügyben?

Műsoros tánc-mulatság

márianosztrai rabnók számára

Vasárnap különös „estélyt” rendeznek, amely valóban rendkívülinek mondható a hely miatt, ahol rendezik és a vendégek miatt, akik számára rendezik.

Az est egyik rendezőjével — hosszú időre elítélt rabnó! — beszélt A Reggel. Nagyon dicsérte a márianosztrai fegyintézetet.

Műsoros táncest lesz a márianosztrai női fegyintézetben,

— Nem panaszkodhatunk! — mondotta. — Saját ruhánkban járunk, élelmünk megfelelő,

ahol két műkedvelőcsoport már hetek óta készül a „Vénlányok” és az „Eleven holt házaspár” című színművek előadására, de lesznek táncszámok, szavalatok, énekszámok is a hangversenyen, amelyre megérkeznek az igazságügyi hatóságok kiküldöttjei is. A hangversenyt tánc követi, de — férfitanácsok nélkül...

naponta gyümölcsöt is eszünk. Egyébként rend és tisztaság található a mi háló- és nappali helyiségeinkben. A tisztálkodásra zuhany szolgál. Könyvtárunk is van, hogy olvashassunk, sőt újságokat jarat a fegyintézet. ... Különb reggel ötkor kelünk és este nyolckor térünk nyugovóra.

Vasárnapi és hétfői filmelőadások

A mozi neve és telefonszáma	A film címe és főszereplője	Az előadások kezdete
		Vasárnap
Amerikai filmek		
CAPITOL	China, Alan Ladd	2, 4, 6, 8
ORSO	Anna és a szíáni király	4, 6, 8
BECSI	Anna és a szíáni király	2, 4, 6, 8, 10
FORUM 189-707	Magam útját járom	2, 4, 6, 8, 10
STUDIO	No, No Nanette	2, 4, 6, 8, 10
JÁROSI	Gázláng, Charles Boyer	2, 4, 6, 8
VESTA	Tomto Kid kincse	10, 12, 2, 4, 6, 8
	Tom Tyler I-II. rész	10, 12, 2, 4, 6, 8
Francia film		
OLYMPIA	Máltai ház, V. Romance	2, 4, 6, 8
Magyar film		
ORVIN 339-933	Fletre ítétek, Jávör Pál	4, 6, 8
Orosz film		
URANTA	Élet nevébe	4, 6, 8
Osztrák film		
BURAI VIGADÓ	Külföldi pap	2, 4, 6, 8, 10, 12, 2, 4, 6, 8

BOX

válogatott mérkőzés: Budapest-Vidék legjobb ökölvívói között 19-én, kedden este nyolc órakor a Sportcsarnokban

BLAU MIKSA
Központi iroda: VII., Rákóczi-út 44. (Emke mellett). Tel.: 225-680.

CAVARGNA és TSA
Rákóczi-út 86. (Debrecen-étterem mellett). Telefon: 225-038.

GYÖNGY LAJOS
bookmaker irodája: VI., Andrassy-út 45. Telefon: 221-708.

dr. PÉCSI és TSA.
József-körút 77-79. Telefon: 139-975, 335-438.

A MAGYAR LOVAREGYLET
legközelebbi versenynapja aug. 20

Az FTC Üllői-úti sporttelepe
1947 aug. 20-án d. u. fél 6 óra

Albánia-Magyarország

nemzetközi válogatott labdarúgó mérkőzés a Balkán Kupáért

Előtte fél 4 órakor
a Magyar Atlétikai Szövetség rendezésében
az 1947 évi amerikai atléták nemzetközi versenye
és a legjobb magyar atléták nemzetközi versenye

Jegyek a szokásos elővételi helyeken

Reggeli levél

Az éneklő szív és — a szív énekese

Az előjátékot ez estén nem a hegedűk, nem is a fuvók játszották, hanem sejtelmesen susogó fák. Fantasztikus rémalakjaik fölégaskodtak az esthajnali égre, lombjaikat a bátoratlanul fel-felvillanó csillagpionirok felé nyújtogatták, s az a kétezer nyi ember, aki az állatkerti tó mellett a térségen szorongott, némán hallgatta őket. A sziklákon, amelyek távolabb bujkálnak a bús fűzfák, a fehér nyírfák, a karcsú jegenyék, az illatos fenyők, s az öreg tölgyek között, mohos hátukon embertömegeket emeltek a magasba, az ingyenes publikumot, amely a misztikus alkonyi órán szépségre szomjasan kapaszkodott fel a szírték vállára. Aztán, hogy a fák illedelmesen elhallgattak, s az emberkézalkotta instrumentumok is megszólaltak hogy eljátsszák a „Rigoletto” nyitányát, a hegedűk és brácsák, csellók és fuvolák, oboák és kürtök, fagottok és klarinétok kórusában megzendült egy csodálatos szólam, amelyet általában emberhangnak neveznek, de vajmi ritkán érezzük igazán emberi hangnak, mert ahhoz, hogy a vox humana legyen, aminek a mennyei Hangszerkészítő alkotta, a humanum mélységeit kell megszólaltatnia, olyan emberi tartalmat, olyan leki tájak szavát, amelyeknek messzeségébe a természetrajz szerinti ember, vagyis az énekes vajmi ritkán szokott eljutni... Nyolc év után hallottuk először a mi körülrajongott baritonistánkat, Svéd Sándort, aki azóta világjáró művész lett. E nyolc év alatt testünk-lelkünk nyolcszáz évet élt át, Svéd Sándor pedig a művészetnek olyan messzeségeibe és a lelki élménynek olyan tengermélységeibe jutott el, hogy hangja már nem a régi: ezerszer tündöklőbb és ezerszer kifejezőbb! Megértettük ezen az estén, hogy a magyar művészt a dús Amerika és az éneklés őshazája, Itália tombolva köszönti, mert az elementáris hatású, megfoghatatlanul szép és káprázatosan gazdag Valami, amivel születésekor ajándékozta meg az Isten, maga a természetes hang, egy éneklő Stradivárióvá nemesedett, olyan felséges hangszerré, amelynek a megszólalását hiába elemezzük, hiába mondanók, hogy Svéd Sándor a legato-éneklésnek utólráhetetlen művésze, a hangvételnek elképesztő virtuóza, a dallamrajznak mestere, hiába emlegetjük, hogy az olasz énekkultúra évszázados hagyományai beleszűrődtek a vérébe, odaplántálódtak az idegeibe és nemcsak olasz nyelven éneklő Verdí muzsikáját, hanem valóban — olaszul énekel... Ezt felsorolni felesleges közhelyekintornázás. Svéd Sándor éneke a kifejezés pompájában jelent számunkra legtöbbet, abban, hogy ő szenvedélyeket, lelkiállapotokat, lírai pillanato-

kat, drámai mozzanatokot fejez ki és bár frakkban áll a fényzőrök tűzudvarában, maszk nélkül, nem veszi őt körül a színpad illúzió-ajándékozó képrámája, egy pillanat alatt elhisszük a délceg és elegáns fiatal férfinak, hogy ő püpos, a megnyomorított, a meg rugdosott torz bohóc, aki feljajdul, hogy „mily szörnyű, mily rútnak lenni”, aki sántán buk dácsolva bosszúért liheg, — „Vendetta”, „vendetta...” — a poklok mélyéből üvölt fel az égre megsebzett apaságának villámló keserve...

Világjáró művész? Nem: világgraszoló művész! (Az esti fellépésnek volt egy előjátéka is, amelyhez Svéd Sándor nem hívott sem közönséget, sem kritikuskat. Koradélután a Gellérthegy lejtőjén láttuk, magányosan, magában üpedve, amint egy villa romjait nézi fátyolos szemmel. Ebben a házban, apósa hajlékában töltötte ifjú feleségével boldogsága első éveit. A házat német bomba zúzta porrá, derék öreg gazdát, Svéd Sándor apósát, anyósát, sógorát, felesége egész családját iszonyatos kínzások között gyilkolták meg a németek bérencei, majd tetemüket a Dunába vetették. A Gellérthegyről lefelé ballag Svéd Sándor, most sem kísérik fotóriporterek, egyedül járja az utat, amely a Duna felé vezet. Hosszan nézi a lomhán hömpölygő habokat, felesége családjának jeltelen sírját. Azután egy autóhoz lép, amely messziről kísérte. Az autóból koszorút emel ki, lassú léptekkel lemegy a lépcsők alára és bedobja a koszorút a Dunába! A hazatért Svéd Sándor első fel lépése előtt megkoszorúzza felesége családjának sírját: az örök Dunát...)

Balassa Imre

A REGGEL FILMJE

GAZLANG Asatag rém dráma — művészi elképzelésben! A hajdani grand-guignolok, a Harry Piel fénykorából való szörny-mesék előkelő és finom utóda ez a film. Ingrid Bergman tündöklő szépségével és nemes művészetével hódítja meg a közönséget, Charles Boyer pedig ezúttal nem a világszerte népszerű amorozót játssza, hanem kalandort és intrikust, aki hódító és becsstelen, szerelmes és brutális. A film a lélek titkos rejtőibe világít bele. Erdekes példája annak, miként lehet egy durva alvilági témát költőien felhasználni! A mellékszereplők közül a konfidens szobalány alakítója, Angela Lansbury tűnik ki. (Városi Színház.)

LONDONI ÉJSZAKÁK Az első színes angol revüfilm. A mese első része bukdácsoló és vérszegény. Nem is mese, csak — mesecske. A második részben már nem fontos semmi csak a káprázatos revüfelvonások és mutatványok. Csupa ötlet, hatás, tündöklés! A muzsika is jó, a diszettek pedig mestermunkák. Kiválóan érvényesül a színészség is. Az új angol szereplők közül az eleven mozgású Srid Field igen jó táncos és szépen énekel. Greta Gynt-nek gyönyörű az alakja és a hangja. (Royal Apollo.)

AZ UTOLSÓ SZEREP Zilahy Lajos régi színművéből jól megformált kamara-filmet készítettek a franciák; emés és fordulatok jelenetekkel. Kissé talán sok a párbeszéd és a filmre átplántált jellegzetesen színpadi jelenet. De a maga egészében művészi ez a film, ha olykor rá is ülededik, egy-egy pillanatra az enyhe unalom szürke fátyola... Gaby Morlay kettős szerepet játszik: anyát és leányt. Sokréti művészetét kiválóan érvényesíti! Tissier és Dalio párisiak! (Kamara, Lloyd.)

AZ ÉLET NEVEBEN Orvosfilm: vigjáték és dráma hatásos keveréke. Hőse három orosz doktor, akik az idegbénulás ellen folytatnak hadjáratot. Ketten kidőnnek, de a harmadik tovább harcol az emberiség érdekében. Zsukov, aki az emberiségért élő fiatal tudóst játssza nemcsak egyszerű eszközökkel, belopja magát a szívünkbe. A klinikai portás szerepében Cserkasszov, az orosz színjátszás világhírű nagysága szerepel. (Uránia.)

MEG ÖT PERC AZ ÉLET A francia ellenállás hőse kötetemnye. Ötven tuz várja a halált. Elettük végső perceinek lelki tusáját ábrázolják a színészek. A szövetségesek kellő időben felszabadítják a haláraitelket és a vár falai összeomlanak, mint egykor Jericho bástyái: a tuzok öt perccel a kivégzésük előtt menekülnek meg! Pierre Brasseur a drámai ábrázolás csúcspontjára emelkedik a gyáva áruzó szerepében. Larquey is kitűnő. (Omnia, Scala.)

KELETI KÁROLY UTCA 1

A nyikorgó csiga mind magasabbra emeli a kis vasketrecet a tűzfal mentén, izmos, szélesvállú munkás áll benne csákánnyal és feszítővassal a kezében. Fölér a negyedik emelet magasságába, megáll s ég-föld között imbolyog, alatta romok, fölötte szendekék augusztusi ég, emeli a csákányt, belevág az omlatag tűzfalba, dübörögni kezdenek a kövek. Az úttesten és a tulsó járdán nagy tömeg, felfelé fordított arccal merednek a kis vasketrecre, amely felszállott utasával, hogy megkezdje a rendcsinálást a romhalmaz utvesztőiben és mindenképp előtt eltávolítsa az összeroppanó ház tűzfalát, amely dermedten és segélykérésön tapadt hozzá a szomszéd ház, a Mártírok-útja 41 falához.

Megkezdődött a munka! K porfüst terjeng és apró legyek ezrei rajzanak a leszakadt erkélyek, spirállá csavarodott korlátok, meggörbült vastraverzek és ezerfelé törött oszlopok között. S aki most itt áll a tömegben, fölfelé merevített nyakkal, hirtelen elszedül és villanásnyi gyorsaságú látomása támad: a ház kiegyenesedik és fölmagasodik, homlokzata kisimul, ott, ahol most a ketrec erőlködik mind magasabbra, fűrge lift suhan az emeletek között, kettéharsadt szobák falai becsukódnak, parkettok csillannak, lámpák gyúlnak az alkonyatban, az egyik lakásban vacsorához teritnek s egy másikban Massenot „Elegia”-ját zongorázza valaki. Lent, a kávéházban készílik már az esti étlapot, terraszán törzsvendégek szívják mélyen tüdőre a friss, budai levegőt. (A Gellért terraszán kívül nincs még egy ilyen hívős kávéházi kert-illúzió Budapesten.)

Délelőttöként regények születnek márványasztalain, vagy gyors novellák, melyeknek cselekményét halványan lengi körül a Rózsadomb felé iramodó busz benzingőze, Márai Sándor ül az egyik sarokban s talán a „Válság Budán”-t írja, amelynek hőse, Körmives Kristóf gyakran halad el itt a Statisztikai Hivatal előtt, levett kalappal, odatartva arcát a Rózsadomb felől párázó szellőnek. S Heljai Jenő egy másik asztalnál, jóízű szivar füstje mögött és amit ír, az egyelőre az íróasztalfiókja számára készül. Aztán estezőn és ujságírók, budai nyugalom borul a ház és a rózsadombi lankák fölé. S akik kifelé igyekeznek a városból, hegyek, kis budai vendéglők felé, azok mind elhaladnak itt a ház előtt, gyalogosan, vagy autóbuzson és mindenki vet egy pillantást a házra, amely szép s erőteljes és közügy is kissé, hisz mindannyiunk butájt színészek üldögnének a terradai utja elvisz előtte. Aztán... kiürül a kávéház, megtorpannak az autóbuzsok, kirándulók nem sétálnak a ház előtt, motorizált csapatok dübörögnek a kövezen s bent, a kávéház mélyén löszerraktárt rendeznek be a németek.

Löszerraktárt egy bérház alatt! Akárcsak házat építeni a vulkán fölé! De a ház óvóhelye jól felszerelt és csaknem biztosnak mondható, folyosókkal összekapcsolva a Margit-körút 41 és 43-al és az ostrom kezdetén a lakók le is költözködtek a bombabiztos helyre. Egy rész azonban fentmarad s ezek csak akkor surrannak le, amikor már záporoznak a bombák, vagy még akkor sem, az üldözöttek, akik „illegálisan” tartózkodnak a hatalmas bérházban, akiket Dabasi Halász, Ferencvárosi főmérnök, a ház parancsnoka és Szabó László házfelügyelő közös megegyezéssel rejtegetnek. Egy ideig minden rendben is megy, föllelegzik mindenki, az ostrom tuljutott forrponjtán, január utolsó napjai, Buda nagy része felszabadult és akkor...

Január 18-a, éjszaka. Hajnali féltámadorok megmozdul a föld. A szomszéd ház lakói kizuhannak ágyaikból, a falak végigrepednek, a pince mennyezete meghasad, le-

fojtott dörrénés hallatszik és nem is robajjal, inkább valami félelmes szisszenéssel, ahogyan homok pereg le üvegen, összeroskad a Keleti Károly-utca 1 és mállezuhan a szomszéd ház, a Margit-körút 43. Hang sem hallatszik az ajút éjszakában. De a 41-es sz. házban már sejtik, mi történt, lázasan látnak munkához, áttörnek a névátjárót és a Margit-körút 43 négy lakóját sikerül kihúzni a romok alól. Továbbhaladni azonban lehetetlen, lezuhant falak, vasgerendák állják az utat s bent, mélyebben, befulladt tűz parázslilik. A két ház óvóhelyét azóta sem lehetett megközelíteni és a romok alatt kétszáznyolcvan halott fekszik 1945 január 18-a óta. Egyetlen lakó menekült meg: Nagy József, Reegent kávéház bérője, aki másfélórával a robbanás előtt elhagyta a házat.

Az éjszakának vannak vándorai. Ezek a vándorok a romokat keresik, mélyükre túrnak, holmit, értéket keresnek, amit a halottak hagytak az élők számára, ruhákat, melyek túléltek őket. Ezt a sarkot azonban messzire kerülük ők is, elborzadatan surrannak el előtte és szinte lábujjhegyen lo-póznak a tömegsír mellől a fekete éjszakába...

A szélesvállú munkás, odafeni az imbolygó kis vasketrecben, erős csákányütésekkel dolgozik.

Halász Péter

HÁROM ÚJ MAGYAR DARABOT KÖTÖTT LE A NEMZETI SZÍNHÁZ a következő évadra: Kaszák Lajos „Es átlépte a küszöböt” drámáját, Déry Tibor új darabját, melynek még nincs címe és Vészi Endre „Piros orszá-lán”-ját.

FÉLREVERTÉK A HARANGOT A SZÍNPADI KIADÓK, mert az a hír járja, hogy államosítani akarják őket. Izgalmas megbeszélések és titkázó összejövetelek voltak e héten és a színpadi kiadók elkeseredését még fokozta az a hír, hogy egyes szerzők is az államosítás mellett vannak, mert — úgy gondolják! — a jogukat biztosabban és gyorsabban kapnák meg az államosított kiadóvállalatoktól, mint mostanában a színházaktól. A Notesz arról értesül, hogy az államosítás kérdésében csak ózser várható döntés.

THOMAS MANNT, AZ ÖNKÉN-TES EMIGRÁCIÓBAN ÉLŐ VILÁGHÍRŰ NÉMET ÍRÓT ünnepélyesen fogadta a hollandiai Pen-Club az amsterdami Vondelpark-paviljoenben. Thomas Mann elki-sérte felesége és fia is. A nagy író mély meghatottsággal köszöntö meg, hogy a németektől elpusztított Hollandiában — német nyel-ven üdvözlik őt! Donkersloot professzor, aki valóban németül szól a nagy íróhoz, kijelentette, hogy a háború kitörése óta nem hagyta el ajkát német szó...

OLÁH GUSZTÁV, AZ ÁLLAMI OPERAHÁZ VEZETŐ FŐRENDE-ZŐJE ismét külföldre készül, ez-úttal csak rövid tanulmányútra; előbb Londonba utazik, majd Skóciába, ahol végignézi az ősi hegyek között, Duncan és Macbeth földjén, Burns és Longfellow hazájában az ünnepi játékokat; a skót „Festi-val”-t.

„A LEGEDESEBB ÉS A LEG-ALJASABB” című színdarabot megszakítás nélkül 500-szor ját-szották Londonban. A főszerepet minden előadásban Hermione Gin-gold játszotta.

PESTI UJSÁGÍRÓNÓ, Selden-illusztrációkkal jelent meg angol-Góth Gizella kiadásában gyönyörű Mendelssohn levelezése. A kiadó is magyar, Paul Elek.

VIG OPERA A Károlyi-kertben 18-án HÉTFŐN este 7/9-kor, BALETT-EST vez.: ENDRE BÉLA

HÉVÍZ 1947

Hévíz divatba jött, zsúfolásig tele van, nincs üres szoba a szállókban, a magánvillákban és a múlt század-beli kúria stílusú épületekben. (Külön szociográfiai tanulmányt érdemelne a vendégéreg összetétele...) Az elmúlt Magyarországon alig lát-ható ma a sétatányokon, az árnyas erdei utakon és a tágas éttermek-ben. A régi cigányozás is a múlté s az édes hajnali csöndet nem veri fel többé a nótázás zsvajja. A csön-des, halk beszéd nagy divat ez év-ben a furdőben is, egyebütt is. A hatalmas üdülőházak beutalt ven-degeinek túlnyomó többsége a ko-molyan és keményen dolgozók sorai-ból kerül ki, akik pedig természet-től fogva csöndes beszédű, mérték-tartó és tisztességtudó emberek. Az uborkafára hírtelen felkapasz-kodott réteg igen kevés képviselője furdőzik Hévízen; feltűnő és ríktő ruhát alig látni, bár a hölgyek lát-nivalóval egyáltalán nem fukarkod-nak, de mindez egyetlen szerény és finom szín- és hangakkordba olvad össze, amelynek megvan a maga különleges helyi jellege és melódija — kicsit Fűred, kicsit Paráds, kicsit Lelle — egy kevés Biedermeyer, suhogó nyárfák, szénfeketén tükröző víz, nádas és fűzes, a domboldalon sőtétlő erdő, halványárga házak, zöld zsalugáter, messzi kilátó a dombtetőről — ez Hévíz.

Az éjszákák csöndesek, a cigány muzsikája szinte hangszúrón át ol-vad a sötétbe s éjtél után csak két tündérszép teremlés angyali kis espresszója előtt folyik karosszékek mélyéből tompított beszélgetés.

Itt diskurál az éjjeli homályban ezüstporos csillagfényben kis társaság — értelmiség, amelynek olyan ke-vés képviselője jutott el ez évben Hévízre. Csak itt és most látni milyen rést ütött ezen a rétegen az elmúlt három-négy esztendő. Alig egy tucait ismertebb név viselőjét látni, egy festő, egy karmester, né-hány író, ügyvéd, orvos — ennyi az egész! Vagy elpusztultak vagy kép-telenek megfizetni a hévízi árakat, amelyek bizony magasak, magasab-bak, mint a mennyit — ezt a hírde-tésekből lehet kiolvasni! — Ameri-kában kérnek. Van aztán olyan eset, amikor ezek az árák, már a büntetőtörvény határait súrolják. Egyik párt kabaré-estet rendezett a hévízi „Balatonban”! Haccsek és Sajó ked-véért a terem megtelt és türelmesen végighallgatta a szörnyű másort, míg végre éjfél tájban Komlóra és Hercegre került a sor! Hiszen csak két forint volt a belépődíj! De a feketetelevesre később került a sor, mert a csésze feketéért és egy szelet tortáért a belépődíjjal együtt 13 forint 30 fillért kellett leszur-kolnia! Perse Komlós és Herceg minden népszerűség ellenére másnap — üres maradt a terem!

De az ilyesmi csak apró folt a ra-gyogó képen s a boldog vendéget, akinek Hévízre telik, csak a gondolat zavarja meg, mi volna e hely, ha a földtani vélelten nem Magyar-országban fakasztja fel e vulkánikus, iszapos tavat s miért épült ki vilá-gfurdőnek Pöstyén és miért nem Hé-víz?...

Kiss Dezső

ÁLLATKERTI MŰSOR;
Svéd-Bajazzók
18-án hétfőn 7/8 Gábor, Italmos, Csóka stb.
vez.: Pless, utána Svéd hangverseny zene-karral Áriák: Tannhäuser, Don Juan, Otello, Carmen stb.
Svéd-Ararcosbál 19-én kedden 7/8-kor
Kacagó-est 20-án
Scvillai-Bobély 21-én csütörtökön 7/8-kor
(LIBERTAS, Madách 1. út 5. T. 235-492.)

Kis notesz

Amely nemzet önmagát elhagyja, sorsát megérdemli.

DEÁK

AZ ELFOGADOTT JELÖLŐLISTÁKRÓL a Notesz, — amely nem politizál, — azoknak az írónak, művészeknek, tudósoknak neveit gyűjti csokorba, akik a parlamentben még eddig nem szerepeltek és ezen a választáson kezdtek meg képviselői pályafutásukat...

Az irodalom hanyatlása tükör, amelyből az erkölcsök hanyatlása vigyorog felénk.

KOSSUTH

KODÁLY ZOLTÁNT ÉS ZILAHY LAJOST tüntette ki a köztársaság elnöke a magyar köztársasági érdemrend középkeresztjével. A világhírű zeneszerző és az ugyan-csak világhírű író személyében a magyar kultúra két nagysága kapta a nemzet becsülésének és hála-jának méltó jelét.

SÜRGÖNYT KAPOTT EGGERTH MÁRTA ROMÁBAN, ahol férjével, Jan Kiepurával együtt filmet készítenek róla: a világhírű művész-házaspár a „Bohémélet”-opera filmváltozatában játssza Mimit és Rodolphe-ot. A sürgönyt Fényes Szabolcs, a Fővárosi Operettszínház igazgatója küldte, aki Budapestre hívja Eggerth Mártát: játssza el ötvenszer Offenbach „Szép Helénájá”-nak címszerepét.

Valódi „Lúdláb”-törték és Pertis Jenő halk cigányzenekara a „Kis Lúdláb”-étteremben, Bors-utca 9.

„VILÁCSÚCSOT ŪSZTAK A MAGYAR NŐI ŪSZÓK”, — olvassuk a hórihorgas betűkből szedett jelentést! A Notesz elképedve kérdezi: mi az a világsúcs? A „vegyes váltót”, amely szintén gyakorta szerepel a sporttudósításokban, még csak megértjük (egynéhány váltóval magunknak is volt már dolgunk az életben...) De — világsúcs?? — A sportnyelvújítók szeretettel kéri a Notesz: tartózkodjanak ezektől a — csúc-kifejezésektől...

HETVENHATODIK SZÜLETÉS-NAPJÁT töltötte be az elmúlt héten Heltai Jenő, a magyar írók doyanje, akinek neve mellett szinte már elcsépeült vált az „örökifjú” jelző. Kerekén 56 esztendővel ezelőtt, tehát 20 éves korában jelent meg a Hét-ben első verse, az „Utcai kép”. A Hét következő számában „Lóreley” című versével jelentkezett, amely Heltai kötetében is szerepel már. Regényei és színdarabjai világszerte nagy sikert arattak és 76-ik születésnapjára a világ minden tájáról elhalmozták gratuláló levelekkel és táviratokkal.

Jobban barnít a Vital Rio krém!

STERN BÁCSCI, akinek vendéglője évtizedekig fogalom volt Budapest, a régi helyen ősszel megnyitja éttermét, amely két és fél-évig zárva volt.

„GÁRDONYI LAJOS-DIJAT” ALAPÍTOTT A VIGSZÍNHÁZ üzem bizottsága, Keleti László és Benkő Gyula javaslatára, a nagy komikus emlékezetére. A náci áldozatának emlékezetét négy vasgyűrű fogja őrizni. A Gárdonyigyűrűket minden évad végén ítélik oda a Vígyszínház két színésze, illetve színésznője és két műszaki alkalmazottja jutalmazásul. A jövő idény végéig az első négy vasgyűrűt Bárdi Ödön, Halassy Mariska, Vanek és Plössl műszaki alkalmazottak viselik, de a jövőben mindig a legfiatalabbak kapják...

OTTRUBAY MELINDA, Operaházunk volt primaballerinája, az úrval együtt hetek óta Lellen nyaral.

Siófoki emlék

Merengve parti platánok alatt A vágy szívemben új életre kel, Mert káprázató tünemény nyugó: Lángol a nyár — az élet ünnepe.

Mint egy rejtélyes tündér, megölel — Míg bámulom a halványkék tavat — Tobzódó nyárban a tünt ifjúság A nagylevelű platánok alatt.

Fehér vitorlák, lenge csónakok — Ujjongva mulik tőlem el a gond. Újra érzem: fiatal vagyok, Nem talányokban vergődő vakond.

Fénylő párában, sugár-keretben Ódon Tihany és Füred látszanak. Remegő tenger nefelejcs a víz, Mit tükörében ringat most a nap.

Karcsú alakján leperog a víz, Mint mosolyogva a partra lép, Fehér lába a fényben tündököl — Lebűvöl rajta, nőben ami szép.

Forró gyönyörben izzó szerelem! — Miért nem élhet mindig itt velem? Mint él halász, a csónakos, a fák Parton heverő kagylók és a nád...

Tamás Ernő

TAMÁSI ÁRON szombaton levelet intézett Balogh Istvánhoz és bejelentette, hogy nem vállal képviselőjelöltséget. Író vagyok — írja az Abel-könyvek költője — és kizárólag az irodalommal óhajtok foglalkozni.

Hódító szépség: Hormocith B-krém!

BARTHA MIKLÓS ŐZVEGYE megható levélben mondott köszönetet a szerkesztőnek lapunk multheti számában megjelent „A kékszemű óriás” című Reggeli le-velért. Megrendülve olvastam — írja többek között Bartha Miklósné — gyönyörű cikkét. Egy kitűnő, izig-veíg magyar publicista hajtotta meg az elismerés gyszálforos nemzetiszínű zászlaját elmúlt korszak nagy magyarja, rettenhetetlen harcosa, és mindhalálg elvhu politikusa, írója és közírója előtt.

Údit, húst, felvillanyoz, jókedvre derít egy-két-három (esetleg négy) pohár szintizsza, remek fehér vagy vörös Mega-bor!

A „COLOMBUS-LOVAGOK” CLEVELANDI SZERVEZETE valóban lovagi módon hódolt Johannan Leslie filmművésznő előtt: emléke-érmet adott át a bájos színésznőnek, aki nem volt hajlandó szerepet vállalni egy erkölcsileg kifogásolható filmben...

KÖLTŐHÁZASÁG: Tóth Esztert, a kitűnő költőnőt, a felejt-hetetlen Tóth Árpád leányát a héten feleségül vette Hollós-Korvin Lajos, a kiváló költő és esz-téta.

MÁRKUS LÁSZLÓT, a kiváló író, műbírálót, publicistát és rendezőt és Fábry Zoltánt, a tehetséges fiatal díszlettervezőt és rendezőt Major Tamás rendező-nek szerződtette a Nemzeti Szín-ház új évadjára. Márkus első rendezése Racine Berencá-je lesz.

Hányszor van az életben, hogy mikor az ember már szinte ujja hegyével éri el az almát, a sors elkapja tőle s fűgét mutat.

PETÓFI

A BUDAPESTI TUDOMÁNY-EGYETEN újjáépítve várja a „golyák” és az idősebb évjáratok bevonulását. A központi épület kupolája helyett, amely le-égett, stílusos tetőt emeltek. A jogi kar elsőemeleti szemináriumai is elkészülnek az új tanévre: falakat húztak, kifestették a terme-ket és végre beivegezték az ablakokat. A bölcsészeti kar főépü-letét a Múzeum-körúton teljesen rendbehozták. A II. belgyógyá-szati klinikát (amelyet Ybl Miklós épített) és bombák telitalálatai érték, újjépítették, ugyancsak elkészült az új tanévre a Mári-utcai Közegészségtani Intézet. Két hét múlva már megkezdheti mű-ködését az orr-, gége- és fülkli-nika és a bőr- és nemikórtani kli-nika is.

Valódi nyársonszületek, gyönyörű kert-helyiség, Pertis Jenő halk muzsikája a „Kis Lúdláb”-étteremben, Bors-u. 9.

A LEGÜJABB MAGYAR FILM, a „Könnyű Mússa” a jövő héten műterembe vonul. A film for-gatókönyvét Békeffy István írta, zenéjét Fényes Szabolcs szerezte.

Vendéglátás? American Adam.

NÉGER TITKÁRT választott elsőszében az oxfordi egyetem híres Vita Társasága, az Oxford Union. Ebből a társaságból került ki száz év óta a legtöbb angol tudós és ál-lamférfi. Az új titkár angol nevet visel, Nelson-Williamsnak hívják, de nyugatafrikai néger diák.

ÜDÜLŐHÖZ JUTOTT A VIG-SZÍNHÁZ is, Leányfalun. A nyaraló egy ősparkban áll,

SOMMERSET MAUGHAM, az elmúlt év tavaszán 73-ik születés-napja alkalmából egy nyilatko-zatban kijelentette, hogy soha többé nem ír elbeszélést és több novellás kötetet nem ad ki. Maugham, úgylátszik, mégis meg-gondolta dolgot, mert két héttel ezelőtt jelent meg legújabb novel-láskötete, amely egzotikus tárgyú el-beszéléseket tartalmaz. Ebből a következtelenségéből azonban két-ségtelenül az irodalom és az ol-vasóközönség húzta a hasznát. (Ez persze Maugham.)

Hőszigetelés? Isolator — Palotay!

A GYÜMÖLCSEVAD SZÉPSÉG-KIRÁLYNŐJE Franciaországban az alma lett, mert a francia tudománys lapok szerint bőségesen szállítja a szervezetbe a C-vita-mint, amely különösen a héjában helyezkedik el. Legkiváltképen a pirosszínű almahéjban. Szakértők szerint inkább mossuk az almát, mint kámozzuk, s vigyázzunk arra, hogy ne együnk túlérettet, mert abból már kivesszt a vitamin egy része. Hasznos tudnunk azt is, hogy a konzerválás álg csökkenti a vitamintartalmat, ha gyors gö-zöléssel történik.

Nádpalló? Isolator — Palotay!

FÜST MILÁN befejezte új színdarabját, amelynek címe még nincs. A Nemzeti Színházban kerül színre.

Senkisé ragaszkodik a hatalom külsőségéhez annyira, mint oly emberek, kik annak lényegét gya-korolni képtelenek.

ÖTVÖS JÓZSEF

APÁTHI IMRE veszi át kedd-től a Művészszínház nagykerü operettjében, a Csókos asszony-ban Pécsi Sándor szerepét. A ki-tűnő színésznek ez már a máso-dik operett-alkalmtása, egy eszten-dővel ezelőtt a „Házasság hár-masban” című operettben ját-szott nagy sikerrel.

— TRIESZT KERESI BUDA-PESTET! — minden éjjelkor tele-efon és mindig ugyanazon a leg-divatosabb szabadsághegy helyen, ahol a legnépszerűbb éjfélete díző énekel. Az éjjeli telefonbe-szélgetéseknek regény hátterük van. Szegény Lukács Pista remek regénye, a „Túl lehet élni?” jut eszünkbe, valahol a vége felé írja: „... aztán néha annyira megszom-jazik az ember egy hangra, hogy tárcsázni kell, Kamesatkából, a Fokföldről, Texasból, mindegy! Még akkor is, ha a túlóldalon nem felel senki.” Itt azonban felel a hívó fél, sőt: simogató, bártangó hangján néha énekel is...

KIS NOTESZ ÜZENETEI

Alföldi. Vigasztalódjék! Ami tehet-séges embereknél a becsvágy, tehet-ségteleneknél a nagyzási hóbot. Olyan eset ez, amelyben a kevesebb — a kikék — több s a több — a párt — kevesebb. — Dr. Ugyan, kérem! Okos ember nem két kolompot a megtévedt birka nyakára. — Megtért, Pécs. A vallás nem arra tanít, hogy jobb légy, mint a többi, hanem arra, hogy jobb légy, mint amilyen vagy... — Ūzvegy V.-né, Budapest. Ismer-jük kortársaink gondolkodását. Aki meghalt annak nincs élete. Akinek élete nincs, annak nincs hatalma. És akinek hatalma nincs attól se félni, se remélni nem lehet. — Sárospatak. Mikor a nap süt, világosság van, ha be is vannak falazva az ablakok. — Kisgazda, Szikszó. Nincs vélemény-különbség közöttünk! Aki nem ta-nul: az nem tud; aki nem tud: tu-datlan. Tanulni a könyvekből szo-kás. A könyv arra való, hogy elol-vasvassuk. Aki lábtörlőnek használja a könyvet, annak a cipője poros, a feje üres marad... — Igazgató, Décs. A maga kárán tanul az ember és mint a példa mutatja, a mások kárán boldogul. Pestkörnyék. Ha úgy kívánják érdekeik: kitáják a száju-kat és meletget lehelnek; ha másként kívánják: füttye húzzák ajkukat és hízdeget fújnak. Es teszük azt egy és ugyanazon szájjal, egy és ugyanazon tüdővel, egy és ugyanazon készséggel és lelkesedéssel. — Júlia, Sóstó. A nő nem mindig boldog azzal, akit szeret, de mindig boldogtalan azzal, akit nem szeret. — Pedagógus, Miskolc. Nem az a fokmérője a műveltségnek, hogy hány idegen nyelvben van ki-sebb, vagy nagyobb jártasságunk, hanem igazán művelt ember csak az, aki jól és szépen tud anyanyelvén beszélni és írni. — Xy. II. Fülöp spay-nol királyról mondták: „mosolyától nem messze van törének hegye...” — G. Tóth Károly. Alkotmányunk sarkalatos pontja a népképviselet. A népképviselet egyetlen fundamen-tuma a szabad választás. Szabad választás nélkül tehát nincs alkot-mányos élet.

A REGGEL

Megjelenik minden hétfőn és pirosbetűs ünnep után A szerkesztésért PARTAY TIVADAR a kiadásért LAZAR MIKLÓS felelős. Igazgató: TIMAR SÁNDOR Szerkesztőség és kiadóhivatal: V. Bajcsy-Zsilinszky-út 78. Telefonok: Szerkesztőség: 129-079 és 128-345. Kiadóhivatal: 129-670. Légrány: Testvérek rt. könyvnyomdája. Budapest, V., Bajcsy-Zsilinszky-út 78. A nyomdától felelős. Agárdi Károly ig.

Papírhulladékot, selejtpapírt veszek Zelinka Sándor VII., Miksa-u. 5. Tel.: 425-598. SZÉKEK asztalok minden mennyiségben Rosenfeld NEPEZÍNHÁZ-UTCA 31 TELEFON: 189-274

Nép komb. szoba 2 szem. 1980 Ft 2400 Ft Remek la szővellet 2980 Ft Gyönyörű 3660 Ft Háló 1430 Ft Szép fazon díó, 2020 Ft Remek 3040 Ft Könyvek nagy választék. Olcsó árak. BÚTORMAGAZIN BUDAPEST, MÁRIA U. 48

BUNDÁK IRHÁK elnyös feltételekkel SZEMERE ERZSÉBET-KÖRÜT 26. Mászdiki emeleten Lift díjtalan. Minden nap szörnp BUNDABEMUTATÓ a Főv. Nagycirkuszban. VESZEK VIII. tűzhelyet „boylert” „parkettkefét” „borotvát” (Philips v. Harabot) Audion VI., Nagymező-utca 31. Telefon: 123-129.

BALLON átlátszó, eső-, vihar- és lódenkabát MÁRTON és SZÁSZ V., Gróf Teleki Pál-utca 3. Ha nincs pénze, vegyen hitelbe Bútor Kardos Testvéreknél Wesselényi-u. 18. Új és használt bútorok. Készpénz vásárlás esetén Augusztus 1-től szabott áraimból 10% engedmény HALÁSZ ISTVÁN BÚTOR VIII., Üllői-út 30. Mária utca sarok.

Perzsaszőnyeg Vétel-eladás. UNGAR. Király-u. 14. Rákóczi-út 42. Szőnyegért legtöbbet fizetek. HARTMANN Jánosy-u. 10. II. em. 6. Tel.: 223-897. 2 db írógépet 2 db számológépet vennék SÜRGŐSEN. Tel.: 122-553 KOLESZA, Markó u. 33

SZENT ISTVÁNRA VÁLASZTÁSOKRA Lobogók minden méretben és kivitelben azonnal legelőnyösebben kaphatók Kollin Testvéreknél V., Szt. István-tér 5. Telefon: 189-292. SÜRG. KÁTE. ÜZLET-ÜZEM átadás: FELLNER által nem vitás. Szent István-krt. 30. (Marx-térnél) Telefon: 12-97 92.

IRÓGÉP számlógép javítás — karbantartás vétel — eladás Kovács Aladár írógép-vállalat VII., Nagyatádi Szabó-utca 46. Tel.: 428-141 BUNDÁK és átszabások modellek szerint LOVASI szücsnél Dohány-u. 1 Tel. 421-265 IRÓGÉP vétel, eladás LDES EL DECSY. Akácfa utca 13. Telefon: 222 674